

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir üstelik belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

İçimden devrim diye haykırmak geliyor

Yoldaşlar, Yaklaşık dört haftadır yazıyorum. Ekonomik sıkıntı belimi büktü. Komünist bilincim olmasa çıldıracağım neredeyse. Bu süreç beni birçok yönde yoğunlaştırdı. Delişmen ama disiplinli bir çalışmayı, TKP'yi özledim. En cahil işçinin bile burjuvaziye karşı olduğunu, çalıştığım işyerinde gözlerimle gördüm.

11 Mart sonrasında, işyerinde yapılan yemek boykotunu, burjuva basın tüm çabalarımıza rağmen haber olarak vermekten korktu. ANKA Ajansı'nın yetkili kişilerine dek ulaştık, ama basın, eyleme yer vermedi.

İşçi kan kusuyordu. Yaşlı bir şoför, öfkeli bir biçimde, yemek yiyenlere "boğazınızda kalsın" diyebiliyordu.

Burjuvazinin siyasal örgütlenmeleri, meslek örgütlenmeleri, dernekleri ona karşı görünseler de yine ona hizmet ederler. Küçük burjuvalar ise sallantılı ve kaypak tutumları yüzünden ellerine olanak geçtiğinde, halkın içinden çıkmalarına rağmen, halka karşı durabilirler. Bu bizi yıldırılmamalıdır, bize devrim kazandırmalıdır.

Okurlarımıza duyuru

Değerli İşçinin Sesi okurları, Gazetemizin, 15 sterlin olan Türkiye dışı abone bedelini, bu sayımızdan itibaren, yeni bir sınıflandırma yaparak değiştiriyoruz.

Son yıllarda, abone sayısında olduğu kadar, uluslararası posta taşıma ve baskı masraflarında da artışlar oldu. Öyle ki, örneğin Avustralya için yaptığımız posta masrafı, abone bedelini aşar duruma geldi. Bunun önüne geçmek için abone koşullarını yeniden düzenledik.

Yeni düzenlemeye göre yıllık ve altı aylık abone bedelleri şöyledir:

BÖLGE	YILLIK	6 AYLIK
İngiltere	20 Sterlin	10 Sterlin
Avrupa	22 Sterlin	11 Sterlin
Ortadoğu	40 Sterlin	20 Sterlin
K. Amerika	40 Sterlin	20 Sterlin
Avustralya	48 Sterlin	24 Sterlin

Yeni abone koşulları 353. sayımızdan itibaren geçerli olacak, eski abonelerimiz, abonelikleri bitene kadar yeni düzenlemeden etkilenmeyeceklerdir.

Yaşamda böyle çelişkiler olmasa bizler sınıf savaşımında ustalaşamayız. Bizler çaresizliği kabullenemeyiz. Yığın örgütlerinde, mücadele bayrağını yükselteceğiz.

İki gündür sendikanın eğitim çalışmalarına katılıyorum. Anlatılanlar bana basit geliyor, ama bazı arkadaşları belli bir düzeye getiriyor. Buna karşılık işçi sınıfının birliğinin önemini kavramayanlar kırıcı tutumlarını ellerinden bırakmıyorlar. Bölücülüğe devam ediyorlar. Eğitim sırasında kendimi tutuyorum. Ne yapmalı diye soranlara "devrim" diye haykırmak geliyor içimden. Komünist ancak işçi sınıfına iyi niyeti gösterir. Bunu temel ilkimiz olarak kabul etmeliyiz.

Evren-Özal ikilisi yığınların önlenemez savaşımı karşısında ne yapacağını şaşırmıştır. Sözde fişlemeyi kaldırmışlar, buna kimse inanmaz. Artık Türk ve Kürt halkları düzenin iğrençliğini biliyor. Ona inananlar, işte ispatı diyor ve grevlere gidiyor. Ankara'nın en işlek bulvarı olan Atatürk Bulvarı'nda grev gömleğini giyiyor. Özal kendi sonunu kendi hazırlıyor.

1 Mayıs 1988'e az kaldı yoldaşlar. Ekmeğimden olacağımı, aç kalacağımı bilsem de bayramımızı kutlayacağım. 1 Mayıs 1988'e MERHABA...
Y.Emre, Ankara

Artık açıklarını kapatamıyorlar

Değerli yoldaşlar, TKP ve yayın organımız olan İşçinin Sesi'nde çalışan tüm yoldaşlara başarılar dilerim.

Yayın organımıza, bu yazımda yine Türkiye üzerine olan bilgimi aktarmak istiyorum.

Yoldaşlar, Hepimizin bildiği ya da günlük gazetelerden okuduğumuz gibi, son zamlar hem işçinin, hem de halkımızın belini büktü. Dolayısıyla, işçi ve emekçi halkımızın sokağa çıkıp, burjuvazinin ağzının payını verme zamanı yaklaştı.

Önceleri ayda bir, iki ayda bir zam gelirken, şu son zamanlarda üstüste gelmeye başladı. Bu şunu da gösteriyor ki burjuvazi, bırakın işçi sınıfını, kendini bile idare edemez hale gelmiştir.

Burjuvazi kendi açıklarını gizleyemeyecek, işçi sınıfımızı daha fazla aldatamayacaktır. Çünkü bu son zamlar bardağı taşıran son damla oldu. İşçi sınıfının, artık burjuvazinin erkini yıkıp kendi erkini kurma zamanı yaklaşıyor.

Yoldaşlar, biz buradaki çalışmalarımızı eskisinden daha iyi bir şekilde sürdürüyoruz. Burada çalışmak da zevkli ama şu anda Türkiye'de, işçi sınıfımızın içinde olmak daha başka bir zevk verirdi.

S. Sezen

Merhaba

Merhaba, merhaba de güneşe ki,

Yarını görelim
Bağır, dağlardan
aksetsin ki
Sesini duyalım
Direne ve karşı çık
kötüye ki
Yaşadığını bilelim
Yaşas bedenle,
fikrinle ki
Gücünle öğrenelim
Şev, insanları sev ki
Özlemine hissedelim.

Genco Kıranel

Herbirimiz kendi işimizi düzgün yapalım!

Değerli yoldaşlar, Sizlere uzun bir süredir böyle bir yazı yazmayı düşünüyordum. Her zaman da düşünmeliyim.

Yoldaşlar, yazımın konusu partili yoldaşların kendi aralarındaki ilişkiler nasıl olmalı?

Değerli yoldaşlar, öyle veya böyle, yoldaşlar, aralarındaki ilişkilerde istemeyerek kırıcı ve dikkatsiz oluyor.

Yoldaşlar, partimizin amacı, partili yoldaşlardan yapılması gereken işleri zorla değil gönüllülük içinde yapılması. Öyle ki bazı yoldaşlar bu durumu böyle düşünmesine rağmen böyle yapmıyor, bu da sempatican arkadaşlara kötü örnek

oluyor.

Yoldaşlar, herbir yoldaşımız kendine verilen görevlerinin dışında diğer yoldaşlara da yardımcı olmalı. Benim görevim bitti, deyip de oturmak veya bırakıp da gitmek olmasın. Böyle yapan yoldaşlarımız var. Boş olsa bile derneğe uğramaz, bir telefon açmaz. Yoldaş ne var ne yok bir iş yapılacak mı demez.

Yoldaşlar, kendi aramızdaki ilişkilerde yoldaşça güven olmalı. Yönetici yoldaşımızın durumunu ve görevlerini göz önünde bulundurarak davranışlarımıza dikkat etmeliyiz. Yoldaşlarımızın bazılarının yaptığı yanlışlıklardan birkaçını yazayım. Tabii, bu yanlışlıklardan birisini de ben yaptım. Geçtiğimiz günlerden bir gün, 8 Mart'la ilgili olarak kollektif bir yazı için bir arkadaşın evinde toplanacaktık. O gün bazı yoldaşların işleri çıktı. Yoldaş, biz iki saat sonra geliriz dedi, ben de bir bayan arkadaşla birlikte gittim. Ama yoldaşlar bazı sorunlardan dolayı geç kaldılar. Ben de bu olaya karşı olarak bir duygu oldu ve istemediğim bazı durumlar oldu.

Yoldaşlar, tabii ki bu durumun böyle olacağını düşünmemişlerdi. Ben durumun böyle olmasına çok üzülmedim. Öyle yapmam gerekiyordu. Çünkü o gittiğimiz evde örgütlü olarak bir tek ben vardım. Oradaki arkadaşlara yoldaşların gecikmelerini hissettirmeden işimizi yapmalıydım. Böyle bir olaydan kendime ders aldım, aynı hataya bir daha düşmemek için büyük bir çaba gösteriyordum.

Yoldaşlar böyle çok hatalar oluyor. Geçen gün, iki yoldaş ceviz kabuğunu doldurmayan bir olaydan tartışmaya girdiler. Bu olay tartışma olmaktan çıktı. Çünkü yoldaşlar tartışmayı iddiaya dönüştürdüler. Böyle yapmalarının doğru olmadığını, tartışmanın dozajını kaçırmamalarını söyledim. Yine de yoldaşlar hiç tartışmayı

Partizanlar! Sempaticanlar! 12. Özveri Taarruzu'nda hepimize başarılar!

Partimizin, yurtdışı örgütleri için erken başlattığı 12.Özveri Taarruzu, büyük bir hızla ve başarıyla sürüyor.

Taarruzun başlaması üzerinden henüz dört hafta geçtiği halde, ihtiyaç duyulan miktarın yarısından çoğu, hem de nakit olarak toplanmış bulunuyor. Bu, bugüne kadar, hedefine doğru en hızlı ilerleyen taarruzdur. Partizan yoldaşlarımız, partinin karşılaştığı parasal sorunu, özveri rekorları kırarak çözüyorlar.

Ancak, hedeflerin hepsi, aşılıp toplansa da, genel hedef yine eksik kalıyor. Bu nedenle, yurtdışındaki tüm sempaticanlarımızı, okuyucularımızı acele katkı yapmaya çağırıyoruz.

Okuyucu yoldaşlarımızdan, abone ödemelerini hemen yollamalarını, ayrıca Türkiye dağıtımını için posta katkısında bulunmalarını istiyoruz. Ama yalnızca bu kadar değil, taarruz için, ciddi özveriye dayanan katkılarını bekliyoruz.

Türkiye'de yaşam ateşten gömleken, Avrupa'daki para birimlerinin Türk lirası karşılığı ise giderek artarken, parasal sorunun çözümünde en büyük pay, yalnızca taarruz sırasında değil, her zaman, ağırlığıyla Avrupa'daki yoldaşlarımıza, sempaticanlarımıza düşecektir. Ama şimdi özel bir durum da var. 12.Özveri Taarruzu erken başlatıldı.

Devrimci savaşım, devrimci özveri üstünde yükselir. Devrimci görüşleri olan okuyucularımızdan, devrimci özveri yapmalarını, artan paralarını değil, taarruz için özel olarak artıracakları paraları göndermelerini istiyoruz.

İşçinin Sesi

bırakmadılar.

Yoldaşların birbirlerini çekiştirerek değil tatlı bir şekilde, herhangi bir kişi olarak değil bir parti üyesinin sorumluluğuyla, sadece sözünü davranışını hatalı yönünü eleştirmek yerine olumlu yönleri de ele alarak konuşmaları gerekir.

Yoldaşlar, sekreter yoldaşın verdiği görevleri çekiştirmeden yapmalıyız, yapamayınca başkalarını suçlamamalıyız. Sekreter yoldaşımıza elimizden geldikçe vakit buldukça angarya iş yaptırmamalıyız. Herbirimiz kendi işimizi düzgün olarak yapmadığımız zaman, yoldaş bizim yapmamız gereken işlerle uğraşılıyor. Bu doğru değildir.

Sekreter yoldaşın verdiği görevlerde daha önce çalışan yoldaşların yeni başlayan yoldaşa yardımcı olması gerekir. Görev alan yoldaşın, sekreterin verdiği görevleri, "neden bana veriyorsun, daha önce bu işi yapan yoldaş ne

yapacak" diyerek karşılaması doğru değildir.

Örgütün içinde sen ben davası yoktur, olmaz. Eğer böyle bir düşünce varsa, bu, yoldaşların kendilerini yeterince geliştiremediklerini, ideolojik yetişkinliklerinin az olduğunu gösterir.

Biz, sempaticanlara, görevlerimizi severek, içten yaparak iyi örnek oluruz. Ve onları olumlu yönde etkileriz.

Yoldaşlar. Nerede olurlarsa olsunlar, yoldaşların, her zaman her yerde partiyi ve yoldaşlarını koruması, hatalarını eleştirmesi görevidir. Eğer yoldaşın hatalarını görüp de görmezlikten gelirse bu doğru olmaz. Hepimizin temel görevlerinden birisi, eleştiri ve özleştirmedir. Bunu hakkıyla yerine getirmeyi öğreniyoruz, öğreneceğiz.

Yaşasın partimiz.

TKP illegal ve özgürdür.

Yaşasın işçi sınıfı.

Zehra Yener, Paris

FENNER BROCKWAY 1888-1988

İTİB'in Onur Başkanı Lord Fenner Brockway'yi 22 Nisan'da yitirdik.

Yaşamı boyunca sömürgecilğe, emperyalizme karşı kararlı savaşım veren İTİB Onur Başkanı, I. Dünya Savaşı'na karşı çıktığı için üç yıl kürek mahkumu olmuştu.

99 yaşında aramızdan ayrılan bu inançlı yoldaşımızı saygı ve sevgiyle anıyoruz.

BİLDİRİ

TKP İstanbul Bölge Komitesi'nden İstanbul işçisine:

1 Mayıs'ı yaşatıyoruz, yaşatacağız

İşçiler, emekçiler, Bu yıl 1 Mayıs bambaşka koşullarda kutlanıyor. Ülkenin her köşesinden kavgas sesleri yükseliyor. İşçiler, emekçiler gene meydanları dolduruyorlar. Bugüne dek ülkenin görmediği büyüklükte ve derinlikte bir devrim dalgası dipten kabarıyor.

Finans-oligarşisi, 12 Eylül faşist darbisiyle devrimci durumu bastırıyor, ama devrimci durumu yaratan koşulları ortadan kaldıramadı. Türkiye işçi sınıfı, 12 Eylül faşizminin çözülmesi sonrasında, grevlerle, mitinglerle savaşımını yükseltti. Burjuvazi "bunalımı atlatmak istiyorsan emperyalist olacaksın" mantığıyla sürekli çabalyor. Fakat bu isteğini, işçi sınıfımızın savaşımı ve emperyalist rekabet nedeniyle

yerine getiremiyor. Bunalımdan bunalıma koşuyor. Sosyal demokratlar dahil, tüm burjuva seçenekler hızla yıpranıyor. Siyasal gündemi belirlemede insiyatifi elinden kaçırıyor. Hızla yönetememe bunalımına, siyasal bunalıma yuvarlanıyor.

İşçi sınıfımız, emekçi yığınlar bu şekilde yaşamak istemediklerini dile getiriyorlar. Yaşam koşulları alabildiğine ağırlaşıyor. Kısacası ülke hızla devrimci duruma doğru gidiyor.

İşçiler,

Bugün işçi sınıfının hareketi Türk-İş'in içine akıyor. Çok az sayıda ileri işçi Türk-İş dışındaki bağımsız sendikalarladır. Tabandan gelen basınç Türk-İş'i hızla değiştirirken, bu arkadaşların gö-

revi Türk-İş'e girmek, bu değişimi hızlandırmak, sınıf sendikacılığı ilkelerini Türk-İş'e egemen kılmaktır.

1988 1 Mayıs'ı gösteriyor ki, 1 Mayıs'ı aydınlara yönelik protesto metinleriyle değil de, milyonlarca meydanlarda kutlayacak, geri işçileri de savaşıma çekmek zorundayız. Ancak Türk-İş'te birleşirsek, 1 Mayıs'ı Türk-İş'e kutlatırsak, 1 Mayıs'ta devleşeceğiz. Öyleyse gelecek 1 Mayıs için hedefimiz bugünden bellidir. Türk-İş'te birliğimizi pekiştireceğiz. Bağımsız sendikaları Türk-İş'e katacağız. Türk-İş'in eylemlerine tüm gücümüzle katılacağız. 22 Mayıs'ta İstanbul mitinginde sesimizi yükselteceğiz. Türk-İş'i örgüt olarak savuna- cağız. Bu, yönetimi desteklemek

demek değildir. Ancak yönetimi de tanyacağız. İdeolojik bir taviz vermeden, komünist kimliğimizi saklamadan, örgütsel disipline uyacağız. Örgütsel savunun, ilkeli, disiplinli komünist muhalefet nasıl olurmuş göstereceğiz. Gelecek 1 Mayıs'ı, milyonlarca işçi ve emekçiyle, meydanlarda Türk-İş'e kutlatacağız.

İşçiler, emekçiler, Kürt halkı, 1 Mayıs'ı sınıf savaşının yükseltilmesinde kaldıraç yapalım. İleri demokratik halk devrimi savaşına bağlayalım. Gorbaçov revizyonizminin yolundan giden TBKP'li resimler ise devrim hedefini çoktan kaldırdılar. 1 Mayıs'ı, barışçıl, burjuvazinin istikrarını pekiştiren, ağırbaşlı protesto metinleriyle geçiştirmek

niyetindedirler. Buna izin veremeyelim. 1 Mayıs'ı militan, yığınsal bir biçimde kutlayalım. İşçinin savaş yumruğunu hem burjuvaziye, hem revizyonistlere vuralım. Kendini oportünizmden, revizyonizmden arındırılmış, işçi sınıfının 68 yıllık savaşımının en ileri kazanımlarının, en militan geleneklerinin taşıyıcısı TKP'nin etrafında birleşelim. Devrimi gerçekleştirelim.

Türk-İş'te birleş, 1 Mayıs'ta devleş!

Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Tek silah illegal parti!

Tek yol devrim!

Yaşasın TKP!

Türkiye Komünist Partisi
İstanbul Bölge Komitesi

1 Mayıs İstanbul'da yığınsal bir korsan mitingle ve çeşitli yerlerde çeşitli eylemlerle kutlandı. Bu yıl 1 Mayıs alanının dibine geldik, gelecek yıl içindeyiz.

Türk-İş'te birleş!

1 Mayıs 1989'da 1 Mayıs alanında devleş!

Koca Türk-İş, yıllardır önemli bir değişim sürecinin içindedir. Bu süreçte, artık Türk-İş'in 1 Mayıs'ta yığınsal eylem düzenlemesi de gündeme gelmiştir. İşçi sınıfımız, bu yıl 1 Mayıs'ta Türk-İş üyesi sendikalarla yaşağı kırdı geçti. Gelecek yıl 1 Mayıs alanında Türk-İş'le şahlanacaktır!

İşçi sınıfımız, tüm yasaklamalara, tüm engellemelere rağmen 1 Mayıs'ı İstanbul'da eylemlerle kutladı. Yasakları aştı, sokaklara taşta.

1 Mayıs sabahı erken saatlerde Beyoğlu Caddesi ana baba günü gibiydi. Galatasaray'dan, Tünel'den, İstiklal Caddesi'nden akın akın gelen binlerce kişi İstiklal Caddesi'nde toplandı. Aralarında, 1 Mayıs'ta yürüyüş yapma başvuruları reddedilen sendikacıların, aydınların da bulunduğu kalabalık işçi gurubu, Taksim'e doğru yürümek üzere son hazırlığını yaparken, SHP'nin toplu gösteri istemediği duyuldu.

Otomobil-İş, Petrol-İş, Laspetkim-İş, Kristal-İş ve Deri-İş sendikalarının yöneticileri, SHP'nin bu tutumunu şiddetle protesto ederek, sokakta bekleyen kalabalıkla birleştiler. SHP milletvekilleri yürümekten vazgeçip, taksilere binip 1 Mayıs alanına gittiler ve Taksim anıtına çelenk bıraktılar. Sokaktakiler ise Taksim'e doğru yürüyüşe geçtiler.

1 Mayıs'ta işçinin nabzı Taksim'deki korsan eylemde attı

1 Mayıs alanına doğru yürüyen kalabalık, Emek Sineması sokağına gelince yola çıkarak trafiği kesti. İnsan selinin bir ucu

Galatasaray'a kadar ulaşıyordu. Göstericiler "yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs engellenemez", "insanlık onuru işkenceyi yenecektir" sloganlarını atıp marşlar söylediler. Bu arada, TKP İstanbul Bölge Komitesi'nin 1 Mayıs bildirisi de dağıtıldı.

Çok geçmeden burjuvazinin "çevik" kuvveti, barikatlar kurarak, Taksim'e yürüyen binlerce insanın önünü kesti. Kalabalık, buna rağmen ilerlemeye devam etti. "Tek yol devrim" sloganı sokakları çınlattı.

Polisle karşılaştıklarında kol kola giren yürüyüşçüler "ölmek var dönmek yok" diye slogan atmaya başladılar. Polis yürüyüşçüleri dağıtmak istemesi üzerine herkes yere oturarak direndi. Polis tekmelerle, coplarla kalabalığa saldırdı. Bu sırada binaların balkon ve camlarından yüzlerce insan yürüyüşçüleri alkışlayıp destekledi, polisi yuhaladı. Polis binalara çıkarak yuh çekenlerden bazılarını gözaltına aldı.

Burada yarım saat kadar süren çatışmada slogan atarak dağılan göstericilerden bir grup İstiklal Caddesi'nde, diğer grup da Taksim Hastanesi civarında toplanarak 1 Mayıs alanına doğru yeniden yürüyüşe geçti. Yürüyüş kolunu yeniden çeviren çevik kuvvet yürüyüşün dağılmasını istedi.

Göstericiler buna, "tek yol devrim", "faşist polis" gibi sloganlarla yanıt verip yürüyüşe devam ederek, İstiklal Caddesi'nde trafiği kestiler. Ellerine geçirdikleri taş ve odunlarla polise karşı koydular. Polis kalabalık gruplara yanaşmamak için sanki bilinçli bir çaba sarfetti. Ancak, ara sokaklarda tek yakaladıklarının tutukladı. Olayda, 85'e yakın insan tutuklandı.

Olayların bittiği sanılırken, bu kez SHP il merkezi önünde biriken bir grup "1 Mayıs engellenemez" diye slogan atmaya başladı. Bu grup polis müdahalesi üzerine SHP binasına girdi.

Taksim meydanı çevresinde

yapılan korsan yürüyüşün yanısıra, 1 Mayıs 1977'de şehit edilen 34 kişi Feriköy Mezarlığı'nda, Bayram Eyi adlı, DİSK üyesi işçinin mezarı başında anıldı.

Kadıköy'de de birkaç yüz kişilik bir devrimci gurubu, 1 Mayıs'ı korsan yürüyüşle kutlama girişiminde bulundu. Ayrıca, İstanbul ve öteki bazı kentlerde, çeşitli sol gruplar bombalı pankart, bildiri dağıtma vb. eylemlerle 1 Mayıs'ı kutladılar. 30 Nisan'da Kavacık şantiyesinde dinamitlerin patlamasını, polis, "normal" diye açıklamaya çalıştı.

İzmir'de öğle saatlerinde Konak Çay Bahçesinde toplanan devrimciler, bir basın toplantısı

yaparak, "1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu ve bunun engellenemeyeceğini" söylediler. "Yaşasın 1 Mayıs" diye slogan atarak Vilayet binasına yürüdüler, binanın önüne siyah çelenk bırakmak istediler. 33 kişi tutuklandı, daha sonra 22'si serbest bırakıldı.

Ankara'da da Cebeci, Yukarı Ayrancı, Kızılay gibi semtlerde pankartlar asıldı. Adana'da 1 Mayıs kutlayıcıları grevdeki çimento işçilerini ziyaret ettiler. Grevci işçilerle dayanışmayı yükselttiler.

Cezaevindeki devrimciler de 1 Mayıs'ı çeşitli eylemlerle kutladılar. Bu yüzden Malatya cezaevinde kavgaya çıktı.

1 Mayıs 1988 belki 1 Mayıs

alanında kutlanamadı ama işçinin, düzenlenen yığinsal korsan gösteriyle ve fabrikalardan, evlerin balkonlarından, cezaevlerinden, santiyelerden her yolla yükselen kararlı sesi burjuvaziye yetti. Artık herkes anladı ki, değil çevik, en çevik kuvvet bile gelse, 1 Mayıs 1989, 1 Mayıs alanında yüzbinlerle kutlanacaktır. Yasak kırılmış, yol açılmıştır.

Burjuvazinin bülbülleri öter 1 Mayıs'ta dertli dertli

Bu 1 Mayıs öncesi sağlı sollu tüm burjuva yazar ve politikacıları, yine 1 Mayıs'ı dillerine dolamadan edemediler. Ama bu günün Türkiye'de kutlanmaması için çeşit çeşit gerekçeler de öne sürdüler.

İrgüt Ozal, İmren Aykut, 1 Mayıs'ın kanunlarda işçi bayramı olmadığını söylediler. Sanki 1976'larda, kanunlarda işçi bayramı olduğu için kutlanmıştı, sanki böyle bir gereklilik vardı.

Demirel, 1 Mayıs'ın bahar bayramı olarak kutlanmasının "gayet tabii" olduğunu, ama ideolojik amaç taşımaması gerektiğini söyledi.

İnönü, 1 Mayıs'ın kırlara gidilerek kutlanmasından yana. Bu yüzden bir kapalı salon toplantısı bile yapamadılar. Ancak, İnönü Ankara sokaklarında otobüsle dolaşırken rasladığı insanların 1 Mayıs'ını kutladı ve "bugün emeğe saygı, kırlara gitmek ve eğlenmektir" diye konuştu. Başa gelirse herhalde 1 Mayıs'ta ne kapalı salon toplantısına, ne de kent meydanlarında mitinge izin vermek istemeyip, yığınları kırlara göndermeye çalışacakları.

Zavallı sosyal demokrasi, bakışı o kadar dar, evreni o kadar sığ ki, işçileri aldatılabilmek için "sol" kılıf altında saklanmayı bile beceremiyor. Bu nedenle de bu misyonun taliplisi oldukça çok.

Laleli'deki binasında bir avuç insanla 1 Mayıs'ı kutlayan Sosyalist Parti'nin başkanı, 1 Mayıs'a yasak konmasından şikayet ederken, "yasak, kanun dışı eylem türlerini güçlendiriyor" diyerek burjuvaziye akıl verdi. Kendilerinin, "1 Mayıs'ı kutlamak için hiçbir yasadışı yola başvurmayacaklarını" ilan ederek de güvence verdi. Böylece Sosyalist Parti'nin işçi sınıfına yabancı bir güç olduğu bir kez daha açığa çıktı.

1 Mayıs 1989'da 1 Mayıs alanında Türk-İş'in mitinginde buluşalım

Bu yıl 1 Mayıs'ta Şevket Yılmaz, 1 Mayıs'ı "bu yıl" merkezi olarak kutlayamayacaklarını söylerken, gelecek yıl kutlayacaklarını da söylemiş oldu. Türk-İş üyesi birçok sendika, 1 Mayıs'ın bu yıl da yürüyüş ve mitingle kutlanması için çalıştı.

Koca Türk-İş, yıllardır önemli bir değişim sürecinin içindedir. Bu süreçte, artık Türk-İş'in 1 Mayıs'ta yığinsal eylem düzenlemesi de gündeme gelmiştir. İşçi sınıfımız, bu yıl 1 Mayıs'ta Türk-İş üyesi sendikalarla yasağı kırdı geçti. Gelecek yıl 1 Mayıs alanında Türk-İş'le şahlanacaktır!

Türk-İş'te birleş, 1 Mayıs 1989'da devleş!
Haydi 1 Mayıs 1989'a!

Dünya işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı İngiltere'de coşkuyla ve yığinsal olarak kutladık. İngiliz sendikaları arasında 1 Mayıs'ta yürüyüş yapılmasına karşı bir eğilim vardı. Yürüyüşün yapılmasında belirleyici bir rol oynadık.

Sabahları erken saatlerde her gün en az 5 ya da 6 fabrika önüne giderek bildirilerimizi dağıttık. Gazetemiz *İşçinin Sesi*'ni sattık. Öğle paydoslarında yine fabrikaları ziyaret edip arkadaşları 1 Mayıs'a çağırdık. Kahvehaneleri dolaşarak bildiri dağıttık. Akşamları düzenli gruplar halinde evleri ziyaret ettik. 1 Mayıs'ın anlamını ve önemini anlattık. Akşam ziyaretlerinden dönüşlerde gece geç saatlere kadar pankartlarımızı, flamalarımızı yazdık. Türkiyeli ve Kıbrıslı işçilerin buldukları bölgeleri, yaklaşık 5 km. olan yürüyüş güzergahını afişlerle donattık.

Her hafta sonu rutin olarak yaptığımız pazar satışlarına 1 Mayıs arifesinde kalabalık olarak katıldık. Yanımızda götürdüğümüz teypten devrimci marşlar çaldık. Türkiyelilerin yoğun olarak alışveriş yaptığı süpermarket önünde toplanarak marşlarımızı söyledik. Orada bulunan birçok işçi marşlarımıza eşlik etti.

1 Mayıs sabahı hava yağmurluydu. Buna rağmen katılım çok yüksek oldu. LİB, İTKB, İTOF, SEK-BİR binaları önünde ve bir de fabrika mahallesinde bekleyen otobüslere binip 1 Mayıs yürüyüşünün başlayacağı alana geldiğimizde henüz hiçbir örgüt gelmemişti. Kızıl çatkılarımızı, kızıl bayraklarımızı alıp beşerli sıralar halinde dizildik. Konuş-

maları dinledik, belgelerimizi haykırdık.

Bu yıl İngiltere'de 1 Mayıs Türkiyeli ve Kıbrıslı örgütler açısından oldukça renkliydi. ERNK sempatanları, Dev-Yol, Dev-Sol, Kurtuluş, Partizan Halkın Kurtuluşu, resmilerin içinde yuvalandığı Halkevi, Türk Eğitim Birliği, Kürdistan İşçi Birliği, ve Kıbrıs Türk Demokrasi Derneği flama açarak yürüyüşe katıldılar.

Yürüyüş boyunca Türkiye'de o gün yapılan eylemler hakkında bilgileri sıcak sıcak hoparlörden duyuruldu ve coşkuyla karşılandı. Kızıl bayraklarımızı kızıl

Tüm yoldaşların ve işçilerin 1 Mayıs'ını coşkuyla, içten duygularla kutluyorum.

Paris'te yığinsal olarak katıldığımız 1 Mayıs öncesinde bütün yoldaşlar ev ve işyerlerini ziyaret

İNGİLTERE

"Türk ordusu Kıbrıs'tan defol" belgisini Kıbrıslı Rumlar da, Türkler de alkışlarla karşıladılar.

Kızıl bayraklar dalgalandı

ettiler. Ayrıca, arkadaş çevrelerinin 1 Mayıs'a katılımını sağlamak için çalıştılar. Gelen işçi arkadaşların, kendileriyle birlikte birer arkadaş getirmeleri dikkati çekti.

Bu yıl İngiltere'de 1 Mayıs Türkiyeli ve Kıbrıslı örgütler açısından oldukça renkliydi. ERNK sempatanları, Dev-Yol, Dev-Sol, Kurtuluş, Partizan Halkın Kurtuluşu, resmilerin içinde yuvalandığı Halkevi, Türk Eğitim Birliği, Kürdistan İşçi Birliği, ve Kıbrıs Türk Demokrasi Derneği flama açarak yürüyüşe katıldılar.

Yürüyüş boyunca Türkiye'de o gün yapılan eylemler hakkında bilgileri sıcak sıcak hoparlörden duyuruldu ve coşkuyla karşılandı. Kızıl bayraklarımızı kızıl

belgelerimizle dalgalandırdık. "Tek silah parti-tek yol devrim", "demokrasi için tek yol devrim" belgelerimizi coşkuyla yükselttik. "Kürt halkına ayrıma hakkı", "Kürdistan'da soykırıma son", "Biji yek gulan" belgilerine Kürt arkadaşlar da katıldılar. "İşçiler birleşin, 1 Mayıs'ta devleşin" belgisi ana belgilerden biriydi. "Kaçak işçi avına son, hiçbir işçi kaçak değildir" belgileri buradaki işçilerin canalıcı sorunu olan "kaçak"lığa yönelikti. "Zindanları boşaltacağız" belgisini haykırdık. Temmuz ayında Evren'in yapacağı İngiltere ziyareti dolayısıyla "faşist Evren, kova-

cağız her yerden" belgisini attık. Kıbrıslı Rum ve Türklerin yoğun bulunduğu Haringey bölgesinden geçerken attığımız "Türk ordusu Kıbrıs'tan defol" belgisi yöredeki halk tarafından alkışlandı.

Yürüyüşün bitiş yeri olan ve 1 Mayıs festivalinin yapıldığı Alexandra Palace tepesine geldiğimizde yağmur dinmiş, pırıl pırıl güneş doğmuştu.

Otobüslerle dernek binalarına döndükten sonra, yayın satışlarının yapıldığı salonda kalan yoldaşlarımız masa açıp yayın sattılar. Birleşik resimler de masa açmışlardı. "Kutlu ve Sargın'a özgürlük" masası.

FRANSA

Yığinsal kutlamaya biz de yığinsal olarak katıldık

Son yılların en güzel 1 Mayıs'ı

Yürüyüş sırasında bizim gurubu diğer guruplardan ayıran güzel birkaç şey vardı. Bunlar da, yürüyüş kolumuzun disiplinli, kıpkızıl ve coşkulu olmasıydı.

Tüm yoldaşların ve işçilerin 1 Mayıs'ını coşkuyla, içten duygularla kutluyorum.

Paris'te yığinsal olarak katıldığımız 1 Mayıs öncesinde bütün yoldaşlar ev ve işyerlerini ziyaret

ettiler. Ayrıca, arkadaş çevrelerinin 1 Mayıs'a katılımını sağlamak için çalıştılar. Gelen işçi arkadaşların, kendileriyle birlikte birer arkadaş getirmeleri dikkati çekti.

1 Mayıs gününün sabahı bütün arkadaşlar coşku doluydu. 1 Mayıs alanına gitmeden dört saat önce, bardaktan su boşalmasına yağmur yağmaya başladı. Akşama kadar yağın yağmura rağmen bizimle yürüyen arkadaşların hiçbirisi yürüyüşü terketmedi.

Yürüyüş sırasında bizim gurubu diğer guruplardan ayıran güzel birkaç şey vardı. Bunlar da yürüyüş kolumuzun disiplinli,

kıpkızıl ve coşkulu olmasıydı. Hele Türkiye'nin ortamına uygun devrimci belgelerimiz çok ilgi çekiyordu. Bizimle yürüyen arkadaşlar yürüdükçe daha da coşuyorlardı.

Yağmura rağmen yürüyüş katılımı geneliyle çok oldu. Böylesine güzel 1 Mayıs, Paris'te uzun bir süredir görülmemiş.

Yaşasın 1 Mayıs!

Zehra Yener

BATI BERLİN

Yoğun hazırlık çalışması yürüttük

Enerji doluyduk

Değerli yoldaşlar, bu yılki 1 Mayıs Batı Berlin'de Türkiyeli komünistler ve işçiler tarafından coşkuyla kutlandı.

Bizler TKP Batı Berlin taraftarları olarak hazırlıklara 1 ay önceden başladık. Hemen 1 Mayıs Komitesi oluşturduk. Türkiyeli işçilerin yoğun yaşadığı semtleri "Arkadaş 1 Mayıs'a hazırlanıyor musun?" afişleriyle donattık. Pullama yaptık. Bildiri

dağıttık. Ev ziyaretleri de yapıp Türkiyeli işçileri 1 Mayıs'a çağırdık.

Bir sempatanımızın müzik cihazı hazırlayıp devrimci marşlarla yürüyelim önerisi coşkuyla karşılandı. 1 Mayıs için güzel devrimci bir kaset hazırladık. Yürüyüş sırasında taşıyacağımız flamaları tesbit ettik. Yoğun bir 1 Mayıs çalışması yürütüldü.

Yürüyüş sabahı kırmızı karan-

fillerimizi, kırmızı çatkılarımızı taktık. Alana gidene kadar 1 Mayıs marşını söyledik. Yürüyüş sırasında enerji doluyduk. Coşkuluyduk. Sloganlarımız vurucuydu. Hep birden haykırıyorduk.

Yürüyüşün son durağında, alana 'en büyük işçiler başka büyük yok' sloganıyla girdik. Daha önce kararlaştırdığımız gibi yayın masamızı açtık. İlgi çoktu. Alanda yaygın bildiri dağıtımını yaptık. Gazetemizi sattık. Tartıştık.

Türkiye'den haberleri ilgiyle izledik. Diğer sol örgütlerden ve Almanlar'dan yayın masamızı çok sayıda kişi ziyaret etti. Resmi sosyal demokratlar çok rahatsızdılar.

1 Mayıs alanında kutlama bittikten sonra yaptığımız 1 Mayıs eğlencesi bize daha çok enerji verdi. Devrimci şarkılar söyledik, fıkralar anlatıldı, şiirler okundu. Bir dahaki 1 Mayıs'a daha sıkı bir şekilde hazırlanmak, ve onu daha yığinsal, coşkulu kutlamak üzere birbirimize söz vererek ayrıldık. Ama enerjimiz hala bitmemişti. Evlere giderken hala türküler söyleniyordu.

Evet, değerli yoldaşlar hep birlikte, yükselen devrimci kavgada 1 Mayıs'ı kutladık. Hiçbir çaba partimizin, işçilerin, Kürt halkının, öğrenci gençliğin burjuvaziye karşı aktif savaşım azmini engelleyemeyecektir.

M. Barış

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden
önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl:14, Sayı:353, 11 Mayıs 1988

Tek büyük işçi sınıfı!
Tek silah illegal parti!
Tek yol devrim!

1979 yılında partimizde büyük bir kavga patlak vermiş ve bununla birlikte derin bir ayrışma gerçekleşmişti

TKP'DE KAVGANIN TARİHÇESİ

II

Aramıza yeni katılan ve parti içi kavgayı yaşamamış olan yoldaşlarımız, bizden, kavganın tarihçesine ilişkin seçme bilgilerin yeniden yayınlanmasını istemişlerdi. Bu isteği yerine getirmek üzere yayınlamaya başladığımız derleme dizisinin, bu sayımızda, ikinci bölümünü yayınlıyoruz.

Daha *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'nin* kitap olarak basımı yapılmadan, Veli Dursun yoldaşımızın *Atılım*'in redaktörlüğüne geçmesi engellendi. Böylece partinin aldığı karar, hiçbir gerekçe gösterilmeden çiğnendi. Kararı çiğneyen, kararı alan organ değil, Sovyetler Birliği'ydi. Ama kararı alan organ da boyun eğdi. Bunun ardından birşeylerin olacağı, oldurulacağı belliydi.

"...Kararın uygulanamaması üzerine Veli Dursun yoldaş söz konusu geçici yerden sürekli yaşamakta olduğu ülkeye döndü. Kısa süre sonra İ. Bilen'in ona çok önceden önermiş olduğu kitabı yayınladı. Kitap parti üst yönetiminde başta büyük ilgi gördü. Olumlu ve olumsuz bulularımız vardı.

"Kitabı bu arada ben de okudum, kafamın yattığı yatmadığı yerler vardı. Veli Dursun yoldaşa kendi düşüncelerimi bir parti yöneticisi olarak, sorumluluk paylaştığım aynı organın bir üyesi olarak mektupla ilettim. (Bu mektubu ve yanıtını, bu sayfalarımızda yayınlıyoruz - İ.S.) Kitaba haklı-haksız ama sübjektif nedenlerle karşı çıkanlar olduğu gibi, olumlu yaklaşım gösteren yoldaşlar da oldu. En başta İ. Bilen yoldaşla, partinin ideolojik işlerinin yöneticisi durumunda olan Zaro yoldaşlar olumlu tutum takındılar. Hatta ikisi birlikte bu kitabın radyodan tanıtılması için tanıtma yazısı yazdılar.

"Zaro yoldaş o dönemde birçok kez bana kitabın partiye büyük ideolojik bir canlılık getirdiğini, Parti'nin bu tartışma ile ideolojik düzeyini yükselteceğini söyledi.

"İ. Bilen'in Veli Dursun yoldaşa, kitaba ve çalışmalarına sempatisi o kadar yüksekti ki, toplanacak önümüzdeki plenumda Veli Dursun'un Politbürodan çıkarılacak bir başka yoldaşın yerine Politbüroya girmesi yolundaki önerisini söyledi ve bu konudaki düşüncelerimi

sordu."(H.Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.21-22)

Kitap yayımlandıktan sonra partide böyle bir hava vardı. Bilen yoldaşın dediği gibi, ideolojik alan çöle döndürülmüştü. Bir yandan kitap, çölde vaha etkisi yapıyordu. Ama öte yandan bazı homurtular da kulağa çalınmaya başlıyordu. Belli ki bir çatışma yaklaşıyordu.

Ocak 1979'da H.Erdal'ın görüş belirten mektubu geldi. Tüm parti örgütlerine de dağıtılmış olan bu mektup, kitabın temel noktalarına eleştiri yöneltmiyordu ama olumlu bir değerlendirme de belirtmiyordu. Bu yanılla, her duruma hazırlığı içinde taşıyordu.

Şubat 1979'da, Bilen yoldaşın *Atılım*'da bir yazısı çıktı. Yazıdaki görüşler kitapla tam bir paralellik taşıyordu. Yazıda, devrimci durum anlamına gelecek bir durum değerlendirmesi yapılıyor, Ecevit hükümeti eleştiriliyor ve devrim hedefi konuyordu:

"Türkiye, derin ekonomik, sosyal ve politik bunalımların burgacında kıvrınıyor... Toplumsal çelişkiler keskinleşiyor. Sınıf savaşları sertleşiyor. Bir yandan işçi sınıfı politik etkinliğini artırıyor... Öte yandan, emperyalizm ülkemizde faşist tirmanışı biteviye kışkırtıyor. Militarist kliğin dayatmasıyla, CHP ağırlıklı hükümetin boyun eğmesiyle, işbirlikçi tekelci burjuvazi sıkıyönetimi halkımızın karşısına dikiyor. Bütün bunlar, egemen sınıfların olağan yöntemlerle kolay kolay hükümet edemediklerini sergiliyor.

"(...)

"Hükümetin izleyegeldiği politika, sıkıyönetime gitmesi, CHP üst yönetimine umut bağlayan yığınların gerçeği daha iyi görmelerine yol açıyor. Bu olanağı değerlendirmek... büyük önem kazanıyor."

Bilen yoldaşla yapılan bu son dostane görüşmenin kendisi de başlıbaşına belgesel değer taşıyordu. Bu görüşmede Bilen yoldaş, "neye niyet, neye kısmet, ben sizi yanımda istiyordum, olmadı" dedi. Partide yolların ayrılmakta, kendisinin Sovyetler'den gelen basınca yenik düşmekte ve adeta zorunlu olarak saf değiştirmekte olduğunu ima etti. Bu görüşmede söylenenlerin anlamını, biz sonradan daha iyi anladık.

Mart ayındaki görüşmeden sonra gelişmeler hızlandı. 24 Mayıs 1979'da yapılan ve merkez komitesi mi, politbüro mu, ne toplantısı olduğu belli olmayan toplantıda Veli Dursun yoldaşımızın Merkez Komitesi'nden çıkarılması kararı alındı:

"1979'da Plenum tarihi yaklaştığında birdenbire yüzseksen derecelik bir dönüş oldu. Bir 'disiplin' sorunu ortaya çıkarıldı. İ.Bilen'in önerisiyle yazılan kitabın, parti yönetiminin onayı dışında yayımlandığı gerekçesiyle, Veli Dursun'u disiplinsizlikle suçladık. İdeolojik bir gerekçe hiç kimse getiriyordu. Getiremezdi de, çünkü Kasım 1977'de örgüt sekreterleriyle yapılan toplantıda Politbüro, devrimci durum dahil, kitabın belkemiğini oluşturan tüm görüşleri onaylamıştı. Onun için saldırının kılıfı 'disiplinsizlik' olarak bulundu. Böylece İ. Bilen'in politbüroya almayı düşündüğü Veli Dursun'u, yine İ.Bilen'in önerisiyle disiplinsizlik gerekçesiyle MK'dan çıkarttık." (H.Erdal, *agy*, s.22-23)

Bu ne idüğü belirsiz toplantı sırasında, Veli Dursun yoldaşımızın, Politbüro önünde yaptığı "savunma"-yı da bu sayımızda yayınlıyoruz. Bu, yapılan haksızlığın ve gayrimeşruluğun da, yoldaşımızın partiye yapıcı, komünistçe yaklaşımının da boyutlarını çok güzel göstermektedir.

"(...)

"Gelişmeler bir gerçeği gözler önüne seriyor: Türkiye'yi içinde bulunduğu derin bunalımlardan, halkımızı işsizlik, pahalılık burgacından, emperyalizmin boyunduruğundan kurtaracak olan işçi sınıfının hegemonyasında halkın devrimci erkidir.

"TKP, güncel istemler uğruna savaşımı ileri demokratik devrimle ve sosyalizm için savaşımı organik olarak bağlıyor. En küçük bir istem uğrundaki savaşım sırasında komünistler devrimin politik ordusunu örgütlemek yolundan ayrılmıyorlar. Egemen güçlerle yapılan bütün taktik savaşimleri sonul savaşıma devrimci bir hazırlık olarak yürütüyorlar.

"(...)

"Memleket çetin günler yaşıyor. İşçi sınıfının önünde yakıcı sorunlar duruyor. Bütün bu sorunların çözümünde belirleyici olan komünist kadrolardır."

Bunlar böyle yazıldıktan, çok değil, bir ay sonra, *Atılım*'in Mart 1979 tarihli sayısında birden hava döndü. "İdeolojik saldırılar - devrimci çizgi" ve "İki eğilim" başlıklı iki yazı yayımlandı. Bu yazıların önemli bölümlerini bu sayfalarımızda yayınlıyoruz.

Bu yazılar, devrimci durumun varlığını yadsıdığı gibi, devrimci durum var denmesini de eleştiriyordu. Böylece, konferans kararlarının özüne, Bilen yoldaşın birçok konuşmasına ve kitaba el altından saldırı yöneltiyordu.

Bunun üzerine, 14 Mart 1979'da Bilen yoldaşla yapılan görüşmede, biz de yazıları eleştirdik ve *Atılım*'da basılması için "devrimci durum - devrim durumu" başlıklı yazıyı verdik. Bu yazı *Atılım*'da yayınlanmadı. Bilen yoldaşa verildikten tam 9 yıl sonra, parti basınında ilk kez gazetemizin bu sayısında yayınlanmaktadır. Tarihsel bir belgedir.

H.Erdal'ın R.Yürükoğlu'na mektubu

Değerli yoldaş,

(...)

Kitabını dikkatle okudum. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır. Bu nedenle, biçim, dil, vs. sorunlar üzerinde durmayacağım. Kişisel kanaatime göre doğru bulmadığım bazı noktalara ait eleştirileri ekte gönderiyorum. Bunlardan özellikle 6 ve 9 numaralı eleştiriler çok önemlidir. 6 numara önemlidir çünkü bana göre çok temel bir teorik hatadır. Bu hata seni kanımca çok yanlış sonuçlara da götürmüştü. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ve Türkiye'deki sömürü oranlarının mukayesesi yaparken 9 nolu eleştiri önemlidir, kitabın yeni, istenmedik sorunlara yol açmasını önlemek için.

Bu nedenle sana kişisel önerim şudur: Benim eleştirilerimi, varsa gelen diğer eleştirileri topla ve bir değerlendirme yap. Bu değerlendirmenin ışığında, kitabın memlekette de yayınlanması isteğini resmen, yazılı olarak yap.

(...)

E.

22 Ocak 1979

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye adlı kitap üzerine kişisel düşüncelerim

1. Devrimci durumun ne olup ne olmadığı ve ülkemiz açısından bu sorunun değerlendirilmesi güncel polemiklerden biridir. Kitapta yazarın

eleştirdiği yanlışlara ek olarak bugün ülkede bu soruna iki farklı yaklaşım var.

Birincisi, Lenin'in 1915'te yazdığı "2.Enternasyonal'in çöküşü" adlı makalede yaptığı devrimci durum tanımlamasının, günümüzde artık önemini azaldığını ileri süren, pasifizme, oportünizme zemin hazırlayan eğilimdir. Bu eğilimin bir değişik biçiminin geçmişte Partimiz içinde de önemli etkinliği olmuştur. Dış dinamiği abartan, oturup beklemeyi yeğleyen türü olmuştur. Son günlerde yayınlanan, "Sosyalist Devrim ve Komünist Hareketin Strateji ve Taktiği" adlı broşürün 24.sayfasında şöyle deniliyor: "...Ama devrimci bir durumun ortaya çıkmasını sağlayan bu geleneksel etmenlerin önemli çeşitli nedenler sonucu günümüz koşullarında azalmıştır." Bu cümleler yukarıda sözünü ettiğimiz pasifizmin teorik temelleridir.

Öte yandan ikinci olarak yapılan yanlış ise öteki uç, yani dış dinamiği tamamen yadsıyan tutum. Buram buram milliyetçilik ve sol maceracılık kokan tutum. Bilimsel-teknik devrimin burjuva devletin baskı ve ezme aparatına (ordusuna, polisine, adliyesine) sağladığı olanakları küçümseyen miyop bir tutum. Dünya devrim sürecinde reel sosyalizmin fiilen somutta oynadığı belirleyici rolü görmeyen bir tutum. Küba'yı, Angola'yı, Etyopya'yı, Afganistan'ı, Güney Yemen'i, Kamboçya'yı ve yeni

yeni Nikaragua'yı görmezliğe gelen tutum.

Kanımca devrimci durum üzerine söz ettiğimizde bu iki uç örneği daha açık bir biçimde ele almalı ve eleştirmeliyiz. Bugün ülkemizde toplumsal etkinliği olan sapık eğilimler bu iki kutup etrafında toplanmaktadır.

Her ülkede belli bir tarihi kesitte iç ve dış dinamik belirli oranlarda belirleyici olabilir. Bunun yüzdesinin reçetesi yoktur. Hem iç objektif koşulları gözetmek (ki Lenin bunun tanımını vermektedir), hem dış objektif koşulları gözetmek (bunun tanımını ise dünya devrim sürecinin somut pratiği veriyor), daima birlikte ele almak zorunludur.

2. Geçiş kuşağı ülkeleri sorunu irdelenirken fazla katı bir genelleme yapıldığı kanısındayım. Ülkeler sıralanırken daha ihtiyatlı olunmalı. Kitapta Brezilya için ileri sürülen perspektif benim kanıma göre örneğin bir Yunanistan için de geçerlidir.

3. Dünya devrimci süreci incelemek için kitaba başlanmasına rağmen ve emperyalist ülkeler açısından sömürülen ulusların oynadığı rol de açıklanmasına rağmen ulusal kurtuluş hareketlerinin, sosyalizmi amaçlayan devrimci demokrasilerin günümüz dünyasında önemine değinilmemiş.

4. Sayısal kaynaklar, kullanılan kaynakların güvenilirliği konusunda soru işareti konmadan, daha önemlisi, bulunabilecek doğru kaynaklar araştırılmadan konmuş. Örnek: Sendikalaşma oranının yüzde 43 verilmesi gibi.

5. Ücretler konusu ele alındığında benim gördüğüm bir önemli eksiklik şu: Asgari ücret konusu irdelendiğinde, her işkolunda o işkolunda toplam çalışanlar içindeki asgari ücretle çalışanların oranı da araştırılmalıdır. Gerek işverenler, gerekse birçok ilercici geçinen bilim adamı ve sendikacı bu konuda polemik yapmaktadır.

6. Artı değer ve sömürü oranı sorununun irdelendiği 3.bölümde ve sömürü oranının hesaplanma yolunun verildiği Ek 1'de, hem genel teori ile, hem de kitabın kendisi ile çelişen çok önemli bir hata yapılmış. "Toplam üretim değeri" diye istatistik kitaplarından alınıp kullanılan rakkamlar, var olduklarını ispatlamaya çalıştığı-

mız saygıdeğer tekellerimizin "tekel süper kâr"larını da içermektedir. Söz konusu (A=C+V+S) sayısal soyutlaması ve (S/V) eğilimi tekel süper kârları düşüldükten sonra bir anlam ifade ederler.

7. Yine artı değer hesaplarında sabit sermaye araştırılırken gerekli olan aşınma payı maliye istatistiklerinde vardır. Türkiye'de maliye dilinde bunun adı amortisman oranıdır. Değişik sabit sermaye türleri için bunun oranları bellidir. Niye hiç hesaba katılmıyor anlayamadık. Yalnız dikkat edilmesi gereken şu: İşverenler yıllık kârlarını düşük göstermek için amortisman oranlarını gereğinden fazla büyük tutarlar. Bu oranların kullanılması halinde artı değer in mutlak miktarını küçültücü rol oynar.

Ayrıca DPT ve DİE'ce ortaklaşa yapılan ulusal gelir hesaplarının yeni geliştirilen matematiksel serisinde ayrı bir kalem olarak "sabit sermaye tüketimi" vardır. Bu ise bizim araştırdığımızın ta kendisidir. Bu da bizim için bir kaynaktır.

8. Özellikle 109-113.sayfalarda ele alınan konu çok önemli. Hem tarihsel, hem güncel. Önce genel olarak sosyal demokrasiye tavır sorunu var. Cevap vermesi kolay olmayan bir soru olduğunu biliyorum. Ben şahsen, sosyal demokrasiye karşı global bir strateji yanlısı değilim. Böyle birşeyin artık mümkün olmadığını sanıyorum. Her ülkenin somut koşullarına bırakmak lazım.

Yine aynı sayfalarda en az bunun kadar önemli bir başka konuya değinilmiş. *CHP nedir, ne değildir sorunu*. Bu soruna 110.sayfanın yukarıdan 3.paragrafında "Türkiye'ye gelince" diye başlayan paragraf (ki kanımca doğrudur) ile CHP sosyal demokrat bir partidir yargısı kanımca çelişkilidir.

9. Gerek biçim, gerekse ilkesel olarak doğru bulduğum bir önerim şu: Kitapta Bilen yoldaştan çok alıntı yapılmış, hatta kitabın adı bile onun bir cümlesinden alınmış. Böyle bir durumda kitap yayınlanmadan önce kitap üstüne Bilen yoldaşla şahsen bir görüş alışverişinde bulunmak çok yararlı olurdu. Böyle bir görüş alışverişi Bilen yoldaşın düşüncelerinin yanlış, eksik, fazla anlaşılma tehlikesini ortadan kaldırırdı.

Mart 1979 Atılım'ından (Yazının bir bölümüdür)

İdeolojik saldırılar-devrimci çizgi

Bugün ülkemizde, yığınlar arasında biriken hoşnutsuzluğun yığın eylemlerine dönüşmesinin önündeki başlıca engellere karşı savaşa sağcı oportünizm ket vuruyor. Burjuva reformizminin yığınları köstekleyen etkisine karşı savaşa, örneğin sıkıyönetim karşısında takınılan "orta yolcu" tutumlarıyla zarar veriyor.

Sağcı oportünizme özgü bir tutum da önel etkenin rolünü küçümsemekte yatıyor. Bunlar bir devrim durumunun oluşmasında önel etkenin hızlandırıcı rolünü görmüyorlar. Eylemsizlikte, yığın hareketlerini örgütlemeye gereken çabaları göstermemekte bu eğilim yansıyor. Günümüzde bir devrim durumundan söz etmek erken olur. Ama devrimci durumun oluşmasını uzaklara atmak, karamsarlık yaymak, yığınlardaki eylemsizliğin geçiciliğini yadsımak bir o kadar yanlıştır. Parti eğer sınıf savaşının olgunlaşmış görevlerinin çözümünü kolaylaştırabiliyorsa, ve politikasıyla devrim hareketinin nesnel gereksinimlerini dile getiriyorsa, yığınların devrimci enerjisini yörengesine oturtabilir. Güçler oranının değiştirilmesine, bir devrim durumunun oluşmasına katkıda bulunulabilir.

(...)

Madalyonun öte yüzü

Önel etkenin önemini vurgulamak, devrim durumunun nesnel karakterini unutmaya yol açmaz. Lenin'in dediği gibi, "dünyada hiçbir bolşevinin en derin siyasal ve ekonomik nedenler proletaryayı harekete geçirmedikçe (...) bir tek halk hareketini bile kıskırtmayacağını (...) anlamak o kadar güç müdür?" Günümüzde goşist gruplar, Leninizm'e karşı saldı-

rlarında, devrim durumu ile ilgili öğretiyi tepetaklak ediyor. Onu anlaşılmaz bir duruma sokuyor. Bunlar, sürekli bir devrim durumunun varlığından söz ediyorlar. Hiçbir bilimsel temeli olmayan bu görüş serüvenciliğin, bireysel terörizmin bugün de başlıca dayanağıdır.

(...)

Bu türden goşist görüşler, küçük burjuvazinin sabırsızlığını yansıtır. Kuşkusuz, sınıf savaşında küçük burjuvaziye özgü görüşler, burada ya da burada işçi hareketine de bulaşıyor. Özellikle Türkiye'nin somut durumunun çözümlemesi, terörizm, "anarşi" olgusunun değerlendirilmesi vb. sorunlarda yanlış eğilimler beliriyor. Devrimci durum üzerine amansız, erken sonuç çıkarmak, pratikte güncel savaş görevlerini küçümsemek, politik alanda eylem birliği sorunlarını atlama eğilimlerini doğuruyor. Buna karşılık kimileri, komünist taktikler izlemenin, devrimin önel etkenini hazırlamak için var güçle bir çaba göstermenin, devrimci bir durum yoksa olanaksız olduğunu sanıyorlar. "Ya devrim, ya karşı devrim" ikileminin pratik bir sorun olacağı gün gelmeden, hem devrim, hem de faşizm olmayan bu geçici aşamanın devrimi yakınlaşacak görevlerini unutanlar gerçek devrimci sayılamazlar. Devrimci olmayan bir durumda devrimci olmanın zorunluluğunu Lenin önemle vurgulamıştır.

Kaldı ki, sınıf savaşlarının çevresinde fırtına bulutları kümeleniyor. TKP, bir yandan, partinin Leninci birliğini güçlendiriyor, öte yandan güncel politik sorunların içinde yığınları devrime hazırlıyor.

Mart 1979 Atılım'ından (Yazının bir bölümüdür)

İki eğilim

İşçi sınıfı hareketine kendi görüşlerini, tutumlarını aşılama isteyen, ortada iki akım var: Biri sağ oportünizm, öteki "sol". Faşizmin tırmanmasından yılgınlık gösteren, sıkıyönetimle birlikte daha pasifleşen çevreler sağ oportünizmi yayıyor. Bunlar, burjuva yasallığına, parlamentoculuğuna körü körüne bel bağlıyorlar. Sıkıyönetimden, bugünkü iktidarı hükümetten medet umuyorlar. Bunlar üstelik, hem korkuya kapılıyorlar, hem de korkularını yığınlara aşılama istiyorlar. Sıkıyönetimle uzlaşın en iyi eylem eylemsizliktir, yoksa faşizm gelir, diyorlar. Bir de baskı altındaki yığınların savaşının temposundaki yavaşlamadan karamsarlığa kapılanlar var. Bunlar yığınların savaşına güvensizlik duyuyorlar.

(...)

Buna karşılık, "sürekli devrim durumu var" diyen goşistler, işçi sınıfının tarihsel rolünü yatsıyor. Yığınlarla bağ kurma gereğini küçümüyor, bireysel terörizme sarılıyor.

Bir de sınıf savaşlarındaki gitgelleri, zikzakları göremeyen, sınıf dengesindeki somut durumu, buna uygun Leninci taktikleri seçemeyenler var. Bunlar önel düşlerini gerçek yerine koyuyor, kendi sabırsızlıklarına takılıyorlar. Sınıf savaşının önümüze koyduğu görevlerin üzerinden atlıyor, "devrimci durum" üzerine zamansız sonuç çıkarıyorlar.

Bu her iki akım ve onlardan etkilenen görüşler, bugün halkımızın, işçi sınıfımızın ulusal bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm savaşına zarardan başka birşey vermiyor. TKP bu her iki ters akımı gözardı etmiyor.

R. Yürükoğlu'nun H.Erdal'a mektubu

Değerli Erdal yoldaşım,

Zaman ayırıp kitap hakkındaki eleştirilerini yazdığın için çok teşekkür ederim. Eleştirilerin hiçbirinin, kitabın ana fikirleri üstünde olmayışı, detaylar üstünde oluşu da bizi sevindirdi. Düşünce birliğimizi gösterdi.

Eleştirdiğin noktalar üstüne şunları söyleyebilirim:

1. Devrimci durumun ne olup ne olmadığı konusunda, kitapta eleştirilen yanlışlara ek olarak yeni yayınlanan Filçev broşürünün 24.sayfasındaki görüşü gösteriyorsun. O broşürün o sayfasındaki görüşün yanlışlığına katılıyorum. Ama bu görüşün henüz Türkiye'de bir yaklaşım haline gelebilmesi çok güçtür. Broşür yeni yayımlandı, yeni okunuyor. Önümüzdeki aylarda devrimci durumun varlığına karşı çıkabilmek için bu fikre sarılabilirler. O zaman cevap veririz.

Eleştirilmesi gereken ikinci farklı yaklaşım olarak dış dinamiği tamamen yadsıyan bir tutumdan söz ediyorsun, ki bunlara milliyetçi ve sol maceracı diyorsun. Devrimci durum konusunda Türkiye'de ya da dışarıda ne yazıldıysa ya da ne dolandırıldıysa bizim görüşlerimize karşı yazıldı ve bunların tümünü dikkatle okuduk. Sözünü ettiğin türden bir eğilime rastlamış değilim. Bu noktayı biraz daha açarsan sevinirim.

Kitapta ise Sovyetler Birliği'nin yeri ve rolü yeterince işlenmiştir sanırım. Hele gönderdiğim ekle daha da açılmıştır.

2. Kitapta Brezilya için öne sürülen perspektifin, örneğin bir Yunanistan için de geçerli olduğu görüşüne katılıyorum.

3. Kitapta ulusal kurtuluş hareketlerinin emperyalizme karşı günümüz dünyasında oynadığı önemli role değinilmediğini söylüyorsun. Evet, başlıbaşına (bir alt başlık gibi) ele alıp incelemedim. Ama konunun kapsamına girdiği kadarıyla, kitabın aşağı yukarı her bölümünde değindiğimi söyleyebilirim.

4. Burada iki şey söylüyorsun...

Birincisi, sayısal kaynakların güvenilirlikleri konusunda soru işareti konmadan kullanıldığıdır ki hiç katılmayacağım. Kitabın pek çok yerinde, yalnızca bizim elimizdeki değil, tüm dünyada ve hele Türkiye'deki ista-

tistiklerin güvenilirliğinden söz ettim. Bu noktadaki ikinci eleştirin, bulunabilecek doğru kaynaklar araştırılmadan sayısal kaynakların kullanıldığıdır. Buna örnek olarak da sendikalaşma oranının yüzde 43 verilmesini gösteriyorsun. Ben daha doğru bir kaynak bilmiyorum, varsa söylersen sevinirim, yeni baskı yaparsa düzeltirim. O oran, Plan'dan ve Ortak Pazar'ın bir yayınından alınmadır. Bir de ortalıkta TÜSIAD'ın kullandığı yüzde 87 oranı var. Hangisini alsaydım? Ayrıca ben istatistik konusuna hiçbir zaman bu rakkam tam doğrudur diye yaklaşmıyorum. Rakkamlar bir eğilimi kuşkuyla yer bırakmayacak denli açık gösterdikleri zaman görevlerini görmüş olurlar. Kitabın o noktasında kanıtlamaya çalıştığım gerçek, Türkiye'de sendikalaşma oranının, pek çok ileri kapitalist ülkeden daha yüksek olduğudur ki bunu her zaman kanıtlayabilirim.

5. Asgari ücret konusu irdelendiğinde her işkolunda toplam çalışanlar içindeki asgari ücretle çalışanların oranı da araştırılmalıdır görüşüne katılıyorum. Bunu, istatistiksel bir döküm olarak hazırlanması için bir yoldaşa görev olarak vereceğiz. Belki daha sonra asgari ücretler üstüne bir broşür haline dönüşebilir.

6. Teorik bir nokta ve bence senin yönünden ciddi bir yanlış oluşturuyor. Şöyle diyorsun: "Artık-değer oranı, ancak tekel süper kârları düşüldükten sonra bir anlam taşır. Sen düşmemişsin. Böylece çok ciddi bir teorik hata yapmışsın. Ve bu hata seni gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ve Türkiye'deki sömürü oranlarının karşılaştırmasını yaparken yanlış sonuçlara götürmüş."

Yoldaşım, bir kez, ciddi bir teorik hata söz konusu olamaz. Tekelci kapitalizmde $A=C+V+S$ denklemi altında yatan temel yasalar değişmemiş, $A=C+V+S+T$ (T =tekel süper kârları) diye yeni bir denklem ortaya çıkmamıştır. Tekelcilik olgusu ana olarak artık-değerin bölüşümünde, kârın realize edilme sürecinde, tekelci kâr vasıfıyla kendini gösterir.

İşin teknik yanına ve Türkiye'ye gelince, yalnızca tekellerin çalıştırdıkları işçilerin artık-değer oranlarını bulacak olsak bile tekel süper kârlarını düşmekle iş çözülemez. Örneğin,

constant capital'de (değişmez sermaye - *I.S.*) normal değerinin üzerinde, özellikle yabancı tekellere ödenen süper kârlar vardır ki bu da artık-değerdir. Daha başka etmenler de vardır ki, çoğunun birbirini götürücü etkisi çıkar ve biz yine $A=C+V+S$ denklemiyle kalırız. Kaldı ki biz büyük yapım endüstrisinin tümünü aldık.

Tekel süper kârını düşmemenin, gelişmiş kapitalist ülkelerle Türkiye'deki sömürü oranlarını karşılaştırırken beni yanlış sonuçlara götürdüğü görüşünü ise hiç anlayamadım. Bununla, Türkiye'deki sömürü oranı daha düşüktür mü demek istiyorsun? Çünkü ulaştığım başka bir sonuç yoktur. Oysa yoldaşım, tekel süper kârını düşebileceğimizi bir an için kabul etsek bile, çıkacak sonuçlar beni daha da kesin desteklerdi. Türkiye ile emperyalist ülkelerin arası daha da açılırdı.

Ayrıca hiçbir sömürü oranı hesaplamasında söylediğin yönteme rastlamadığımı söylemeliyim.

7. Aşınma payını gösteren sayıların maliye istatistiklerinde varolduğu bilinen birşey. Ve İngiltere'deki kütüphanelerde bulmak olanaklı. Ama kitabı burada değil, Berlin'deki o odanın içinde yazdığım için o istatistiklerden yararlanamadım. Ama sonuç bence kitap açısından daha yararlı oldu. Senin de belirttiğin gibi, onlar amortisman oranlarını olduğundan fazla büyük tutuyorlar. Bizim hesaplamamız ise sanırım gerçeğe daha yakın oldu.

8. Burada da iki noktaya değiniyorsun. Birincisi sosyal demokrasiyi dünya çapında global bir sorun olarak ele almamalı ve ona karşı global bir yaklaşım yapmamalı, her ülkenin somut koşullarına bırakmalı diyorsun. Bu bence doğru değildir. Sosyal demokrasi konusunda sağdan soldan gelen yanlışlara karşı, bazı dostları kızdırsa da, doğru ve tutarlı genellemeler yoluyla savaşım yerine, sorunu "somutta" tartışmaya çeken pragmatik bir yaklaşım olur. Sosyal demokrasi ortaya çıktığından beri ve bugün çeşitli ülkelerde verdiği örneklerle, sağlam genellemelere ulaşılabilecek denli malzeme sağlamıştır. Ayrıca tüm farklılıklarına rağmen, sosyal demokrasi uluslararası bir olgudur.

İkinci olarak, kitaptaki "Türkiye'de sosyal demokrasi burjuvazinin liberal kesiminin hareketi olarak çıkmıştır" yargısına doğru diyorsun ama bu durumun, "CHP sosyal demokrat bir partidir" yargısıyla çeliştiğini söylüyorsun. Bununla ne demek istediğini pek anlayamadım. Eğer, "CHP liberal burjuva hareketi olarak doğup geliştiği için ona sosyal demokrat denemez" diyerek sosyal demokrat partileri kayırıyorsan hiç katılmıyorum. Bugün geçirdikleri evrim sonucunda, dünyadaki aşağı yukarı tüm sosyal demokrat partiler burjuva partileridir, "işçi sınıfının burjuva partileridir". İdeolojileri burjuva, yöneticileri burjuva, programları burjuva. Ve onların açık burjuva partileri durumunu aldıkları bir dönemde, CHP'nin bildiğimiz görüşlerle ortaya çıkması, sosyal demokrat olarak nitelenmesi ve Sosyalist Enternasyonal'e girmesi arasında hiçbir çelişki yoktur. Dünya çapında sosyal demokrasinin evrimiyle vardığı bu noktada, Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin ilk yıllarındaki gibi bir "sosyal demokrat parti"nin ortaya çıkabileceğini düşünemeyiz.

9. "Kitapta Bilen yoldaşın çok alıntı yapılmış, hatta kitabın adı bile onun bir cümlesinden alınmış. Böyle bir durumda kitap yayınlanmadan önce kitap üstüne Bilen yoldaşla şahsen bir görüş alışverişinde bulunmak çok yararlı olurdu. Böyle bir görüş alışverişi Bilen yoldaşın düşüncelerinin yanlış, eksik, fazla anlaşılma tehlikesini ortadan kaldırırdı." diyorsun. Fakat yoldaşım bu kitap, Bilen yoldaşın görüşlerini açıklamak gibi bir iddia taşıyor. Yazdığımız görüşler, tüzük, program, konferans ve plenum kararları ve MK bildirileri çerçevesi içinde bizim görüşlerimizdir. Ve Bilen yoldaşın yazılarından aldığımız alıntılar kesinlikle çarpıtılmamıştır, yanlış kullanılmamıştır, yanlış yorumlanmamıştır. Aslında hiç yorumlanmamıştır. Aldığımız alıntıları başka türlü yorumlayabilecek bir kişi çıkacağını sanmıyorum.

Değerli yoldaşım, başta da söylediğim gibi, bunlar küçük noktalar. Temel sorunlarda anlaştığımız için bunlar önemsizdir.

R. Yürükoğlu
28 Ocak 1979

Aşağıdaki yazıyı, 14 Mart 1979'da, Atılım'da basılması için Bilen yoldaşa vermiştik. Devrimci durumun varlığını yadsıyanları eleştirdiğimiz bu yazı, Atılım'da basılmadı. Bu tarihsel belgeyi 9 yıl sonra ilk kez burada yayınlıyoruz.

Devrimci durum - devrim durumu

Leninizm devrim bilimi, devrim sanatı, devrim tutkusudur. Lenin'in tüm yaşamı bu bilime, bu sanata, bu tutkuya adanmıştır. Leninizmi emperyalizm çağının, yani proleter devrimleri ve ulusal kurtuluş savaşları, yani kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının Marksizmi yapan budur. Bunun için de Leninci devrim teorisini, her komünistin iyi bilmesi ve hiçbir biçimde çarpıtılmasına izin vermemesi gereklidir.

Komünist, devrim için savaşır. Ama bunu yaparken devrimci ateşle, devrimci tutkuyla devrimin nesnel koşullarına ilişkin bilimsel değerlendirmeyi kaynaştırır. Hem devrim isteğiyle yanıp tutuşur, hem de bu isteği nesnel koşullardan kopuk de-

ğildir.

Devrimin nesnel ve öznel koşullarını Leninizm açık seçik koyar. Devrimin nesnel koşulu devrimci durumdur. "Genel olarak devrimci durumun göstergeleri nelerdir? Şu üç ana göstergelyi sıralarsak hiç de yanlış olmayız:

1— Egemen sınıfların egemenliklerini hiçbir değişiklik yapmadan sürdürmeleri olanaksız olduğu zaman. 'Üst sınıflar' arasında şu ya da bu biçimde bir bunalım, egemen sınıfların politikasında ezilen sınıflardaki hoşnutsuzluk ve öfkenin fırlayıp geçeceği bir yarığa yol açan bir bunalım olduğu zaman. Devrim olması için 'alt sınıflar'ın eskisi gibi yaşamak 'istememeleri' genel olarak yetersizdir.

'Üst sınıfların'da eskisi gibi 'yaşamamaları' gereklidir.

2— Ezilen sınıfların sıkıntı ve çileleri her zamankinden daha ağırlaştığı zaman.

3— Yukarıdaki nedenlerin sonucunda 'barışçıl' dönemde 'soyulmalarına hiç şikayet etmeden izin veren, ama çalkantılı dönemlerde hem tüm bunalım koşullarınca, hem de 'üst sınıfların' bizzat kendilerince bağımsız tarihsel eyleme çekilen yığınların hareketliliğinde dikkate değer bir artış olduğu zaman. Yalnızca tek tek gurupların ve partilerin değil, tek tek sınıfların bile isteğinden bağımsız olan bu nesnel değişimler yoksa, genel kural olarak devrim olanaksızdır. Tüm bu nesnel değişimlerin toplamına devrimci du-

rum denir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.21, s.213-214)

"... Her devrimci durum devrime gitmez." (Lenin, *agy*, c.21, s.213) Devrimci durumun devrime gitmesi için öznel koşulların da gelişmesi gerekir. Bu "devrimci sınıfın, düşünülmezse, bunalım döneminde bile asla düşmeyen" eski hükümeti kırıp atacak (ya da yerinden fırlatacak) güçte devrimci yığın eylemi koyma yeteneğidir." (Lenin, *agy*, c.21, s.214)

Bu son çözümlemede gelip yığınlarla güçlü bağları olan Leninci bir partinin varlığına dayanır.

Lenin, devrimin nesnel koşullarının olgunlaştığı ve gerekli öznel koşullarla birleştiği aşamaya *ulus çapında buna-*

lım adını verir. "Ulus çapında bunalım olmadan devrim olanaksızdır. Bundan şu çıkıyor ki devrimin olması için birincisi işçilerin çoğunluğu (ya da en azından sınıf bilinçli, düşünen, politik olarak aktif işçilerin çoğunluğu) devrimin gerekliliğini tam olarak anlamış ve bu uğurda ölmeye hazır olmalıydılar. İkincisi, egemen sınıflar, en geri yığınları bile politikaya çeken, hükümeti zayıflatan ve devrimcilerin onu bir çırpıda devirmelerini olanaklı kılan bir hükümet bunalımından geçiyor olmalıdır." (Lenin, *agy*, c.31,

s.84-85).

Devrim, devrimin hem nesnel hem özel koşullarını içeren, devrimin genel koşulu olan ulus çapında bunalımdan doğar. "Sonul ve belirleyici savaş" (Lenin, c.31, s.93) gündeme geldiği zaman "kendimize yalnızca devrimci sınıfın öncü kesimini inandırıp inandırmadığımızı sormamalıyız. Aynı zamanda tüm sınıfların -belli bir toplumda tam anlamıyla, istisnasız tüm sınıfların- tarihsel olarak etkinlik taşıyan güçlerinin belirleyici savaşa elverişli bir biçimde dizilip dizil-

mediğini sormalıyız. Yani öyle bir biçimde ki:

1— Bize düşman tüm sınıf güçleri yeterince birbirlerine düşmüş, birbirleriyle yeterince başları dertte, güçlerini aşan bir savaşımdan birbirlerini yeterince zayıflatmış olsunlar.

2— Kaypak ve kararsız tüm ara unsurlar - burjuvaziden farklı olarak tüm küçük burjuvazi, küçük burjuva demokratları - halkın gözünde kendilerini yeterince sergilemiş, pratikteki iflaslarıyla kendilerini yeterince gözden düşürmüş olsunlar.

3— Proletarya içinde, burjuvaziye karşı en kararlı, cesur ve tutkulu devrimci eylemi isteyen bir yığın psikolojisi doğmuş ve hızla büyüyor olsun. O zaman işte devrimin gerçekten zamanı gelmiştir." (Lenin, *agy*, c.31, s.93-94)

Leninci teori böylesine açık ve seçiktir. Partimiz bu aydınlık, bu savaşkan teorinin ışığında yürüyor. Türkiye'de bir devrim durumu değil, ulus çapında bunalım değil ama bir devrimci durum var diyor ve bunun sorumluluğuyla savaşa atılıyor.

VELİ DURSUN YOLDAŞ'IN TKP MK P LİTİK BÜROSU ÖNÜNDE YAPTIĞI "SAVUNMA"

Yoldaşlar, Bizlere yöneltilen eleştirilerden ve böyle bir toplantıdan haberim yoktu. Son dakikada çağrıldım ve hazırlıksız geldim.

Yokluğumda yapılan toplantıda bir Politik Büro Raporu okunmuş ve bana eleştiri yöneltilmiş. Bana ne bu rapor okutuldu, ne de eleştiriler hakkında bilgi verildi. Önce bu tutumu eleştirmeliyim.

Genel sekreter yoldaşla dünkü görüşmemizde ve Politik Büro ile olan bu toplantıda bana, aşırı hırçın biçimde bir suçlama yöneltiliyor. Disiplinsizlik. Hırçınlıklara önem vermeyiz, işin özü üstünde duracağız. Konuşmamı üç bölüm altında toplayacağım. 1) Disiplin konusu, 2)...(ikinci bölüm, konspirasyon nedeniyle açıklanamaz), 3) Parti'deki tıkanıklık.

Disiplin konusu

Yoldaşlar, bir davranışın disiplinsizlik sayılabilmesi için, alınmış bir kararı, yerleşmiş bir uygulamayı, ya da tüzüğü çiğnemiş olması gerekir. Bana yönelttiğiniz suçlama bunlardan hangisine giriyor? Diyorsunuz ki "yazdığını önce partiye göstermeliydin". Merkez Komite toplantıları yapılmadığına göre, ideolojik büro üyesi olduğuma ve dolayısıyla "partiye göstermeliydin" den kastınız "büroya göstermeliydin" olmayacağına göre, gösterilecek yerden kastınız Politik Büro'dur. Oyleyse sorayım, yazılan yazıların önce Politik Büro'ya gösterilmesi gerektiği hakkında bir karar var mıdır? Yoktur. Böyle bir karar olmasa da, bu yolda yürüyen bir uygulama var mıdır? Yoktur. Peki, tüzüğün hangi maddesinde böyle bir görüş vardır? Hiçbir maddesinde yoktur.

Bunların tümünü bir yana bırakalım. Eğer bana daha önceden, "yazdıklarını önce Politik Büro okuyacaktır" deseydiniz, bugün böyle bir suçlamayla gelmeye hiç olmazsa moral açısından bir hakkınız olabilirdi.

Gördüğünüz gibi disiplinsizlik suçlaması temelsiz, mantıksız bir suçlamadır. Somut durumunuz hakkında söyleyeceklerim bu kadardır.

Somut durum yanında disiplin konusuna asıl genel teorik kapsamı içinde değinmek istiyorum. Böylece, hiç olmazsa, buradan çıktuktan sonra izleyeceğim yolu anlayabilirsiniz.

Parti disiplinin özünde ideolojik disiplin yatar. En başta ideolojik disiplin gelir. İdeolojik disiplinin olmadığı yerde gerçek anlamda örgüt disiplini de olmaz. Böyle durumlarda

disiplin, bürokratik disipline dönüşür.

Disiplin yanlışların düzeltilme mekanizmasını, tüm parti üyeleri arasında açık tartışmayı önlemez. Tersine, Leninci disiplin, yanlışların yolunca yordamınca düzeltilme mekanizmasını korur, tüm parti üyeleri arasında açık tartışmayı partiye zarar değil, yarar getirecek biçimde güvenlik altına alır. Bürokratik disiplin ise, sorunların yoldaşça tartışılmasını önler, partinin gelişme yollarını tıkar.

Komünist Partisi hiziplerin, fraksiyonların yer almadığı bir örgüttür. Sorunların tartışılmadığı ya da fikir klübü gibi tartışıldığı yerde fraksiyonların oluşması kaçınılmazdır. Bu nedenle, liberalizm de, bürokratik disiplin de, parti içinde fraksiyon yaratmanın en kestirme yoludur. Leninci disiplin, bu iki yanlışta da düşmeden ideolojik birliğin kurulmasını sağladığı için Komünist Partisi'nde hizipler, fraksiyonlar olmaz.

Memurlaşmak, donmak, çürümek istemiyorsak, Türkiye Komünist Partisi, kararların uygulanışını, yani eylem birliğinde katı merkezîyetçi, fikirlerin oluşma sürecinde olabildiğince demokratik olmalıdır.

Bir partili, 1) alınmış kararların uygulanışını zedelerse, 2) partinin eylem birliğini bozarsa, 3) yerel parti örgütünün parasal olanaklarını partiden saklarsa disiplin suçu işlemiş olur. Yoksa herhangi bir ideolojik ya da siyasal konuda görüşlerini halka açıkladığı için disiplini bozuk olamaz.

Söylediklerim Lenin'in anlayışdır. Örnekleyelim. Galiba 3.Kongre sonrasında Menşevikler şöyle bir kural getiriyorlar. Bir parti üyesi, tüzük ve programa uygun olmak koşuluyla görüşlerini parti içinde savunabilir. Parti dışında ise, parti yöntemleriyle çelişen görüş belirtmez... Bu Menşevik görüşü Lenin bürokratik anlayış olarak eleştiriyor ve şu görüşü getiriyor: Bir parti üyesi hem parti içinde, hem de halka açık toplantılarda görüşlerini, yönetimin görüşleriyle çelişse çelişmese açıklayabilir. Öte yanda bir partili, eylemi ve alınmış bir kararı zedeleyecek, engelleyecek yönde fikirlerini ne parti dışında ne de içinde öne sürmez.

Lenin bu düşüncesini, şu dönemde, bu dönemde değil, tüm yaşamı boyunca uygulamıştır. Tersine davranırsa, 45 cilt yerine belki bir broşür yazabilirdi.

Benim disiplin anlayışım budur. Yazdığım yazı, partinin eylem birliğini, eylem için aldığı kararları bozmuyor. Tersine, daha fikir yürütülmemiş konularda görüşler getiriyor. Bu görüşler yanlışsa, doğrular konur.

Partimiz böyle ilerler. Biçim yönünde bir takım haksız ve yersiz eleştiriler getirilirken, öze değin ciddi bir eleştiri yöneltilmezse, ya da doğru olan yönleri gösterilmezse, bu tutum partinin önünü tıkar. Yazılanların içeriğini tartışmak yerine, "disiplinsizlik" suçlaması getirilirse bu tutum partinin önünü tıkar.

Kaldı ki, yazmak bir yana, partimizin tüm basını denetlemek benim görevimdir.

(...)

Şunu da söyleyeyim. Biraz siyasal deneyimi olan kişi, bugün koparılan "disiplinsizlik" fırtınasının altında gerçekte fikirlere, öze karşılığın yatığını görür. Herkes ve herşey ortadadır. En ciddi sağ yanlılar içinde olanlar beni, "disiplinsizlikle" en çok suçlayanlardır. Partiyi ilerletmek istiyorsak, neden fikirleri tartışmıyoruz? Neden dışarıda birçok MK üyesi zamanını dinlenmekle geçirirken biz burada Politik Büro ile oturup görüşüyoruz? Bu görüşmeye katılmak MK üyelerini görevi ve hakkı değil midir?

Sonuç olarak, ben partime karşı hiçbir disiplinsizlik yapmadım. Beni "disiplinsizlik"le suçlamak partimizde Leninci disiplin anlayışının yerleşmemiş olduğunu gösterir.

Ben o yazıyı yayınlarken yukarıda özetlediğim inançla davrandım. Bu inancımı bugün de aynen saklı tutuyorum. Ama burada yoldaşlarımın, yani PB üyelerinin çoğunluğu, "sen disiplinsizlik yaptın" derlerse, görüşlerine katılmadığım, hatta şiddetle eleştirdiğim halde, susacağım. İlk MK toplantısına dek susacağım. Biliyorum ki gerçekler direngendir, mızrak çuvala sığmayacaktır. Partimizin bütünlüğü ve başarısı, devrimi yapabilmesi tek isteğimdir.

Partideki tıkanıklık

1 Mayıs 1977'den bu yana partimizde tıkanıklık vardır. Yavaş yavaş bir kriz geliyor. Gerçekleri görmek, kendimizi aldatmamak, önlemler almak zorundayız.

Partili yoldaşların önemli bir bölümü giderek çiraklık dönemini arkada bırakıyor. Sorular hergün katıyla artıyor. Devrimci durumda yeni bir yükselme olduğunda, ki olacaktır, bu krizin içiçe şiddetleneceğini, derinleşeceğini göreceğiz.

Bu tıkanıklığın baş nedeni ideolojik düşüklüktür. Devrimci duruma uygun hedefler gösterememektir. Özellikle CHP'nin iktidara gelişinden bu yana, tekeldışı burjuvazi karşısında elimiz kolumuz bağlı kalışımızdır.

Ülkemizde yeni bir durum var. Biz ise hep genel, yuvarlak sözlerle idare etmeye çalışıyoruz. Bu nedenle, *Atılım*'in bir sayısını ötekenden ayırma olanağı olmuyor. Bu konuda iki örnek vereceğim.

Biz tutturmuşuz, "CHP'nin her ileri adımını destekleriz, her yanlışını eleştiririz". CHP iktidar olmuş, bu kadar zaman geçmiş, şu kadar iş yapmış e haydi... Biz hâlâ o türküdeyiz. Sonra eleştiri somut olur, eylemle desteklenir.

Biz tutturmuşuz, "her savaşım yolu kullanılır". Ama onu bize kimse sormuyor. Onu herkes, her kitapta buluyor. İşçi sınıfı halkı yönetecek. TKP işçi sınıfını yönetecek. Bizler de TKP'yi yöneteceğiz. Bugün. Haydi kullanalım.

Türkiye Komünist Partisi'nde ideolojik birlik yoktur. Devlet ve devrim, ileri demokrasi, barışçı yol, devrimci durum, cephe, Kürt sorunu, devrimci taktikler, "ulusal burjuvazi" vb. konularda ciddi hatalar vardır. Partimizdeki tıkanıklığın nedeni, Leninci ideolojik birliğin olmayışdır.

Partimizde ideolojik birliğin olmadığına ve bunun sonucunda bugünlerin hazırlanacağına MK Plenumu'nda yaptığım konuşmada dikkati çekmiştim. Aradan çok zaman geçti. Ne yazık ki durum iyiye değil, kötüye gitmiştir. İdeolojik karmaşa bugün daha yoğundur.

Partinin legal yayın organları korkunç bir durumdadır. *Atılım* eklektiktir. Rüzgara göre dönüyor. Bir sayfası ötekiyle, aynı yazıda bir paragraf ötekiyle çelişiyor.

Önerimdir. Konuşmaları, tartışmaları kapalı kapılar ardından çıkaralım, militanlara götürelim. Canlı, yapıcı bir ideolojik ortam yaratalım.

Kongre, Konferans, Plenum, MK toplantısı, Politik Büro toplantısı gibi yüksek düzeydeki toplantılarımızı gerçek tartışma ortamına sokalım. Herkesin cebinden çıkardığı önceden görev aldığı belli konulardaki on dakikalık "söylevleriyle" bizleri karşılayan dev gibi sorunları çözemeyeceğiz.

İnsanlarla değil, fikirlerle uğraşalım.

Yoldaşlar, hepimizin bilmesi gereken bir doğruya dikkatinizi çekeyim. İdeolojik birlik olmayan yerde, örgüt birliği de uzun dönemde yok olur. Oysa Türkiye'nin bugün Leninci bir TKP'ye her zamankinden daha çok gereksinimi vardır. Ona göre davranalım.

Yaşasın Leninci Türkiye Komünist Partisi!

Yaşasın TKP'nin Devrimci Birliği!

Mustafa yoldaş! Ölümünün 9. yılında seni anarken, Enternasyonal'in, üç yaşında oğluna söylediğin mısralarını daha güçlü haykırıyoruz:

Yıkacağız bu köhne düzeni Bizi hiçe sayanlar bilsin

Yaşamının son anına kadar Türkiye ve dünya devrimi için savaştın. Komünizm ülküsü için canını verdin. Kürt halkının proleter enternasyonalist bir evladı, yiğit bir komünisttin. Onun için sana "Adıyamanlı Kürt Mustafa" diyoruz.

Utku Aldoğan

Mustafa Kula, 1944 yılında Adıyaman'ın Akıncılar nahiyesinde, yoksul bir çiftçi ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Askere gidene kadar Akıncılar'da babasının yanında çiftçilik yaptı. Mustafa, 1967 yılında, asker dönüşü, Urfa'da hamallık yapan dayısının yanında çalışmaya başladı. Bu arada dayısının kızı Kezban'la evlendi. Ve zamanla dört çocukları oldu.

Urfa'ya gelişinden kısa bir süre sonra Mustafa, gerici-dinci akımlarla karşılaştı ve Nurcu oldu. Çalıştığı köydeki ilkokul öğretmenlerinden kendisi gibi olan biriyle, Nur ayinleri için fırsat buldukça Urfa'ya gider, devamlı yanında dinle ilgili kitap ya da gazete bulundurur ve sürekli okurdu.

1969 yılında komünist olduğu söylenen bir sağlık memuru, görevli olarak Mustafa'nın yanına atandı. Bu adam kısa zamanda halkla iyi ilişki içine girdi. Onların tüm sorunlarına kendi sorunları gibi yaklaşıyor, ağalardan para toplayıp, yoksul halka ilaç alıyor, halka yönelik jandarma baskısına aşıktan karşı çıkıyordu. Bunlarla kısa zamanda halkın sevgisini toplayan bu insan, doğal olarak, çıkarları sarsılan ağaların ve onların uşaklığını yapan karakol çavuşuyla gericilerin de düşmanlığını kazanmıştı. Sağlık memurunun öldürülmesi kararlaştırıldı. Bu işi karakol çavuşu, gerici bir öğretmen ve Mustafa birlikte yapacaklardı. İşin "kutsal" yanını, yani vurmaya Mustafa yerine getirecekti.

Bu "kutsal" görev, beraberinde, Mustafa'nın hayatının akış yönünü de değiştirdi. Mustafa, alınan kararı ve kendisinin içinde bulunduğu durumu geceli gündüzlü değerlendirdi. "Bir yanda, soyguncuların ve namussuzların kutsal ittifakı, öte yanda halkın yanında olan bir insan" diyerek Mustafa, hem o kutsal görevi yerine getirmemeyi, hem de onların safından ayrılp, onlara karşı, tek başına haklı savunan insanın yanında saf tutmayı ka-

rarlaştırdı. İçindeki düşmanlık duyguları, yerini dostluğa bırakmıştı. Çok geçmeden arkadaş oldu.

Mustafa, gece gündüz okuyordu. Okudukları, genellikle sosyal içerikli roman, hikaye ve belgesel türden yayınlardı. Bir gün Mustafa arkadaşına gelip, "ver bakalım şu bizim kitabı" dedi. Arkadaşı, Mustafa'nın bilimsel sosyalizmi okumaya hazır olduğunu gördü ve ona, *Sosyalizmin Alfabetesi* adlı kitabı uzatarak "işte senin Kuran'ın Mustafa" dedi. Başlangıçta bu türden

kitaplar birlikte okunursa daha yararlı olur diye de ilave etti.

İdam edilişlerinin 16.yıldönümünde üç fidanı anıyoruz

DENİZ, YUSUF, HÜSEYİN'İN ÖLÜMÜYLE ONBİNLERCE DEVRİMCİNİN TOHUMU EKİLDİ

Tohumlar yine filizleniyor.

İdam edilişlerinin 16.yıldönümünde, Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ı saygıyla anıyoruz.

Onlar halkımızın gözbebekle-

riydiler. Kavganın ön saflarında yer aldılar. Başları dik, en küçük bir umutsuzluğa, en küçük bir hüzne kapılmadan ölümü kucakladılar. Kahramanlıkları kendilerinden sonra gelen onbinlerce devrimciye örnek oldu.

Onların adları Türkiye devrimci hareketinin tarihine altın

harflerle kazındı. Onların ölümleriyle onbinlerce Deniz'in, Hüseyin'in, Yusuf'un tohumları ekildi. Şimdi bu tohumlar yine filizleniyor.

Anıları, devrimci gençlik hareketine önder olmaktadır, işçi hareketinin elinde ise kıvılcık bir bayrak olarak dalgalanmaktadır.

Birlikte okumaya başladılar.

Bir defasında Mustafa, *Enternasyonal* marşını bir saat gibi kısa zamanda ezberleyerek arkadaşını hayrette bıraktı. Mustafa, ideolojisinin yaşama geçmesi için en yakın çevresinden başlayarak, yığınlara yöneldi. O zaman daha üç yaşında olan oğlu Ahmet'e "yıkacağız bu köhne düzeni, bizi hiçe sayanlar bilsin" diye *Enternasyonal*'den ezberlediklerini gece gündüz türkü gibi söylüyordu.

Mustafa, bir yandan sosyalizm düşüncesini çevresine yaymaya çalışırken, bir yandan da kendi alanında sendikal çalışmalara başladı. Derken 12 Mart 1971 geldi. Gece gündüz elinden eksik etmediği kitapları polise kaptırmamak için çuvalfara doldurup toprağa gömerken, arkadaşına da "devrimden sonra bu günlerimizi anarız" diyordu.

Kısa bir süre sonra Mustafa'nın arkadaşı tutuklandı. Bırakıldıktan sonra başka bir yerde polis gözetimi altına alındı. Mustafa'ya arkadaşından ayrılmak zor geldi. Neredeyse yoldaş olmuşlardı. Üç yıl birlikte komün yaşamı sürdürmüşlerdi.

Bu olayın hemen ardından, Mustafa da, sonradan MIT ajanı olduğu anlaşılan birisinin yanında gözetim ve kontrol altına alınmak üzere Urfa merkeze sürgün edildi.

Bu koşullar altında Mustafa çalışmalarını yine sürdürdü. 12 Mart'tan kısa bir süre sonra başlayan yaygın yığın örgütlenmelerine kendi bölgesinde büyük katkıları oldu. TSİP kurulduğunda kimi TSİP'liler onunla ilişkiye geçtiler. Ama Mustafa, gerek yaklaşım, gerekse anlayış olarak farklı düşünüyordu. TKP'nin adı duyulmaya başlayınca onu izlemeye başladı. 1975 yılında, Mustafa, Urfa'da sağlık emekçilerini TUS-DER'de örgütledi ve şubenin ilk kongresinde başkan

seçildi.

Mustafa Kula, yapıcılığı, toplarlayıcılığı ve yönlendiriciliğiyle yalnız sağlık emekçilerinin değil, tüm demokrat, devrimci kesimlerin de sevgi ve güvenini kazanmıştı. Proleter oluşu ve militan çalışmalarıyla, başta işçiler olmak üzere tüm ilerici güçler onunla onur duyarlardı. Öyle ki, farklı siyasetten insanlar birşey yapmaya kalksalar, önce gider onunla konuşurlar, onun görüşünü alırlardı. Hemen hemen o bölgenin doğal lideri haline gelmişti.

Mustafa yoldaş, parti programının eksik ve yanlışlarını bile bile, proleter enternasyonalizmine olan yürekten bağlılığı ve komünizme olan sarsılmaz inancından dolayı, TKP'ye girdi. 1977'de Tüm Sağlık Personeli Derneği'nin (TUS-DER) kongresinde delegeydi. Dinleyicilerden en fazla alkış toplayan konuşmaları o yaptı ve derneğin genel yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Çok kısa zamanda, haklı olarak, Türkiye sağlık emekçilerinin, ülke genelinde sevdiikleri ve onur duydukları, mücadele önderlerinden birisi haline gelmişti.

Yetmişli yılların sonlarına doğru yoğunlaşan faşist saldırılar, hiç şüphesiz Mustafa yoldaşımıza da yönelecekti. Bilindiği gibi o zaman parti yönetimini elinde tutan oportünist kliğin kadroları koruma diye bir derdi yoktu. Fakat yoldaşımızı yakından tanıyan yoldaşlar, onun geçici bir süre de olsa, bulunduğu bölgeden ayrılmasını ısrarla istediler. Yoğun baskı ve saldırıların kendisine yaklaştığını hissetmesine rağmen o, bulunduğu bölgeden parti söylemeden ayrılmayı kabul etmedi, devrimci mücadelesinden geri durmadı.

27 Nisan 1979 tarihinde, başkanı olduğu 1 Mayıs komitesinin toplantısından çıktıktan sonra, evine gitmek için aşağı çarşıya doğru yürümeye başladı.

Çarşıdan, oturduğu Eyyübiye mahallesine uzanan dar sokağa girdiğinde, sermayenin paralı uşakları faşistlerin kahpe kurşunları arkasından yağmaya başladı. Yoldaşımız, boynundan aldığı kurşunla, devrimci proletaryanın şehidi oldu. Yoldaşları Mustafa'nın belinden silahını alıp, kanını yerde bırakmamaya yemin ettiler. Onu doğduğu yere, Akıncılar'a götürüp toprağa verdiler ve mezarı başında devrim andı içtiler.

Mustafa yoldaş! Dokuzuncu ölüm yıldönümünde seni anarken, partimiz devrimci proletaryanın omuzlarında, emin adımlarla devrime doğru ilerliyor. Bıraktığın sancak komünistlerin ellerinde günden güne yükseliyor. Ölümünün onuncu yılında kıvılcık sancağı daha da yükseklerde dalgalandıracaktır.

O zaman partinin başına oturtulan küçük burjuva grubu, şimdi partiyi ve adını bırakarak gidip burjuvaziye teslim oldu. "İkibin yıl önce Nemrudu lanetleyen halkım, gün gelecek bu kahrolası sömürü düzenini de lanetleyecektir" derdin. Şimdi milyonlar, sömürü ve zulüm düzenini boykotlarla, mitinglerle ve direnişlerle lanetliyor. Yoğun bir grev hazırlığı var. Türkiye Kürdistanı'nın dörtbir yanında özgürlük ateşleri yanıyor. Üç yaşında oğlun Ahmet'in söylediği Enternasyonal'den mısraları tüm gücümüzle haykırıyoruz. "Yıkacağız bu köhne düzeni. Bizi hiçe sayanlar bilsin!" Yaşamının son anına kadar Türkiye ve dünya devrimi için savaştın. Komünizm ülküsü için canını verdin. Kürt halkının proleter enternasyonalist bir evladı, yiğit bir komünisttin. Onun için sana "Adıyamanlı Kürt Mustafa" diyoruz.

Kanın yerde kalmayacak ama yoldaş, yerin boş kaldı. Bizim Babuşkin'imiz, ölümsüz komünist Adıyamanlı Kürt Mustafa...

Öğrenci gençlik, 28 Nisan işgaliyle, gençliğin devrimci geleneğini yaşattığını dosta düşmana gösterdi

Öğrenci gençlik atağa kalktı

Netaş grevi nasıl işçi hareketinde bir dönüm noktası olduysa, 28 Nisan'daki üniversite işgali de öğrenci hareketinde öyle oldu. Öğrenciler, 1980'den sonraki ilk üniversite işgalini gerçekleştirdiler.

Netaş grevi nasıl işçi hareketinde bir dönüm noktası olduysa, 28 Nisan'daki üniversite işgali de öğrenci hareketinde öyle oldu. Öğrenciler, 1980'den sonraki ilk üniversite işgalini gerçekleştirdiler.

Polis bir güzel dayak yedi

İstanbul üniversitesi öğrencileri, tam 28 Nisan 1968'in 20. yıldönümünü anmak için hazırladıkları bir sırada, bir sivil polis kız öğrencilerden birine çirkin bir şekilde sataştı. Bu, zaten barut fıçısı olan öğrencileri harekete geçirdi.

Polisin üniversite kantininden 6 arkadaşlarını götürmesi üzerine öğrenciler, rektörlük binasına yürüdüler. Rektörle konuşmak istediler ve çirkin bir yanıtla karşılaştılar. Rektörlük binası önünde toplanan öğrenciler, kendilerini engellemek isteyen sivil polisleri sille tokat dövdüler. Polisler çareyi, kaçıp en yakın karakola sığınmakta buldular.

Öğrenciler, daha sonra, 1968 28 Nisan'ında polis kurşunuyla ölen Turan Emeksiz ve devrimci şehitler anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulundular. Arkasından rektörlük binasını işgal ettiler. İşgal üç saatten fazla sürdü.

Öğrenci yığını binanın içine barikatlar kurdu. Öğrencilerin direnişi karşısında burjuvazinin "çevik" kuvvetleri bile aciz kaldı. İşgal sırasında öğrenciler bir "çevik" kuvvet polisini 1 saati aşkın bir süre rehin tuttular. Polisi

döverek komaya soktular. "Polis idare işbirliğine son", "üniversitede polis istemiyoruz", "polis defol", "okuma özgürlüğü ve can güvenliği istiyoruz" diye slogan attılar. Rektörlük binasına girmeye çalışan "çevik" kuvvetlere karşı binada ne buldularsa fırlattılar. Yüzlerce kişilik "çevik" kuvvetin saldırısına rağmen eylemi 3 saat sürdürdüler.

Ertesi gün, 1000'i aşkın öğrenci, olaydan sonra 200'e yakın arkadaşlarının gözaltına alınmasını protesto etmek amacıyla İstanbul Tabipler Odası'nda bir basın toplantısı yaptı. Buradan beşerli, düzenli sıralar halinde valilik binasına doğru yürüyen öğrencileri yine çevik kuvvetler karşıladı. Öğrenciler, "arkadaşlarımızı istiyoruz", "yılginlık yok, direniş var", "direnmek yaşamaktır", "kahrolsun faşizm, yaşasın mücadeleimiz" diye politik içerikli sloganlar attılar. Polislerle çatıştılar.

Güzel bir kenetlenme örneği

İstanbul Üniversitesi'nde parıldayan kıvılcım tüm İstanbul'a yayıldı. Bununla da kalmayıp ülkenin dört bir yanından ses getirdi. Hemen hemen tüm üniversitelerde, fakültelerde yürüyüşler, yemek boykotları, protesto gösterileri yapıldı. Böylece burjuvazinin "başkaldırmayan" gençlik yetiştirme hevesinin kursağında kaldığı, öğrenci gençliğin kabaran devrimci dalgadan soyutlanamayacağı bir kez daha ortaya çıktı.

İşgal eyleminden sonra polisçe

gözaltına alınan öğrenciler açlık grevine başladılar. Gözaltına alınan öğrencilerin serbest bırakılması için, İstanbul Üniversitesi'nde, İTÜ Ayazağa Kampüsü'nde, Samsun'da 19 Mayıs Üniversitesi'nde, Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde, Gazi Üniversitesi'nde, Ankara Üniversitesi'ne bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, Veteriner ve Ziraat fakültelerinde, Haçettepe'de, Balıkesir'de Uludağ Üniversitesi'ne bağlı Mimarlık-Mühendislik Yüksek Okulu'nda, Adana'da Çukurova ve Dicle Üniversitelerinde, Van'da yemek boykotları, oturma eylemleri, yürüyüşler yapıldı.

30 Nisan'da İstanbul Üniversitesi rektörlük binasını işgal eden öğrencilerin gözaltı süresi 15 gün uzatıldı. Gözaltındaki 200'e yakın öğrenci açlık grevini sürdürdü. Üç öğrenci hastaneye kaldırıldı. Hastaneye kaldırılan üç öğrenci yemek yemeyi reddetti.

Gözaltındaki öğrencilerden haber alamayan öğrenci aileleri, öğrenciler, DGM binası önünde toplandılar. Sorgulamalar bitene kadar da orada kaldılar. Gözaltındaki öğrenciler, polis otobüsüne binerken onlara elleriyle

zafer işareti yaptılar. 3 Mayıs'da öğrenciler ve öğrenci aileleri tutuklu öğrencileri yine yalnız bırakmadılar. DGM binası önünde toplandılar. Polis öğrencileri ve aileleri dağıttı. Gözaltına alınan öğrencilerin 101'i serbest bırakıldı.

Bu arada 44 öğrenci derneği yöneticisi İstanbul'dan Ankara'ya gitmeye karar verdi. Bütün bunlar öğrencilerine birbirlerini nasıl kenetlendiklerinin güzel örnekleridir.

Devrimci gelenek yaşıyor

Korhan Coşkun yoldaşımız, gazetemizin 2 Mart 1988 tarihli sayısında şöyle yazmıştı:

"Yasaların laçkalaştığı, anayasanın, meclisin ayağa düştüğü bu ortamda yapılan alkışlı, karanfili, oturmalı...eylemler, artık burjuvazinin kabul sınırları içinde kalmıştır. Öğrencilerin bu tür eylemleri bir üst aşamaya sıçratmaları, öğrenci gençliğin, Deniz, Yusuf, Hüseyin, Sinan, Mahir, Ulaş gibi adlarla anılan devrimci geleneğini daha iyi yaşatmaları gerekmektedir."

28 Nisan üniversite işgali, devrimci gençliğin bu geleneği yaşattığını çok iyi gösterdi. Deniz'i, Yusuf'u, Hüseyin'i andığımız şu günlerde onların dalgalandırdığı kutsal kavga bayrağına, günümüz devrimci gençliğinin nasıl sahip çıktığını gördük. Daha neler göreceğiz... 1968'lerin, 1978'lerin devrimci mirasını sırtlanan günümüz gençliği, işçi sınıfının yanında yer alacak, burjuvaziye karşı işçi sınıfıyla birlikte omuz omuza savaşacaktır.

Bu işgal, 1980 sonrasının ilk üniversite işgali olması nedeniyle canalıcı öneme sahiptir. Öğrenci gençliğe de çok şey öğretmiştir. Militer savaşımın gerekliliğini bir kez daha göstermiştir. Öğrenci gençlik hareketi, eski günlerin coşkusunu yeniden canlandırarak, gençliğin devrimci geleneğini yaşatarak hızla ilerlemekte, atak yapmaktadır.

Öğrenci gençlik yeni eylemlerde, yeni işgallerde tek bir vücut, tek bir yumruk, tek bir ses olarak örgütlenmesini gerçekleştirecektir. Burjuvaziye zor günler yaşatacağıdır.

Hüsam Kuzgun

Yeni pişmanlık yasası, eski pişmanlık yasasının devrimci onura yenik düştüğünün bir belgesidir

Asıl burjuvazi pişman olacak

1985'te çıkardığı ilk pişmanlık yasasıyla umduğunu bulamayan burjuvazi yeni bir pişmanlık yasası daha çıkardı.

Cezaevlerinde süren açlık tek tip elbise protestoları vb. eylemlerin aldığı boyut, eski pişmanlık yasasının ne kadar "işlediğini" gösteriyordu. Ama hükümet bu konuda bir de rakam açıkladı. Rakamları istediği yönde çarpıtmaktaki "ustalığı" iyice açığa çıkmış olan hükümetin, şişire şişire verebildiği rakamlar şöyle:

Yasadan yararlanmak üzere 554 kişi başvurmuş. Bunlardan 184'ü yasadan yararlanmış. Geri kalan 370 sanıktan büyük bir kısmının itirafları beğenilmeyecek reddedilmiş, küçük bir kısmının ise inceleniyormuş. Yine açıklamaya göre 1008 faili meçhul olay aydınlatılmış. 179 kişi, 41 uzun namlulu silah ile 4547 mermi ve 23 milyon 557 bin lira ele geçirilmiş. (Cumhuriyet, 25 Mart 1988)

Halkın gözünün içine baka baka yalan söyleyerek açıklanan

enfasyon rakamları ortadayken, yukardaki rakamların doğru olduğunu kabul etsek bile, bu rakamlar pişmanlık yasasının iflasından başka birşeyi göstermiyor. Onbinlerce devrimci tutuklunun bulunduğu ülkede, 3 yılda 184 kişi pişman olmuş. "İtirafları beğenilmedi"ğinden 370'e yakın kişi de, belli ki gerçek bir itirafta bulunmamış, akıllarınca açıkgozlük yapmaya çalışmışlar.

Halkın elinde bulunan silah sayısı, burjuvazinin kendi ağzından milyonlarla açıklanırken, "itiraftılar sayesinde ele geçirildi" denen "179 kısa, 41 uzun namlulu silah" rakamı da, şişirilmediğini farzetsek bile, çok komiktir. Yasanın işlediğini değil, devrimci onurun yasayı yere çaldığını gösterir.

Ayrıca, açıklanan rakamlar içinde itiraflar sayesinde yakalanmış insan sayısı yoktur. Bu da, yasa ile asıl amaçladıklarını gerçekleştiremediklerini gösterir. 1985'te pişmanlık yasası çıktığı

zaman Cumhuriyet gazetesi, "İtalya'da Kızıl Tugaylar buna benzer bir kanunla çökertildi" diyerek yasaya bağlanan umutları dile getirmişti. Bu yoldan herhangi bir devrimci örgütü çöktürmedikleri gibi, tek bir kişiyi bile yakalayamadıkları ortadadır.

Devrimci onurun, burjuvazinin onursuzluğa davetiyesi olan pişmanlık yasasını yere çaldığının bir başka göstergesi de yeni çıkarılan yasanın, biraz daha allanıp pullanarak cazibeli hale getirilmeye çalışılmış olmasıdır.

Eski pişmanlık yasasına göre, itirafta bulunanlar, ancak Bakanlar Kurulu'nun gerekli gördüğü hallerde, Bakanlar Kurulu kararıyla kimlik değiştirebiliyor, estetik ameliyat yaptırabiliyordu. Yeni yasaya göre, artık bunun için Bakanlar Kurulu kararı gerekmiyor. İtirafı yapana bu hakkı tanıyacak yurtiçinde ya da yurtdışında iş olanağı sağlayacaklar. Bu, kendilerinin bile yasadan fazla şey beklemediklerini gösteriyor. Çok sayıda

başvuru bekleselerdi bu kadar vaatkar olamazlardı.

Yeni pişmanlık yasasındaki bir başka yenilik de, itiraftılar için alınan "koruma" önlemlerinin, "ömür boyu sürmesi" garantisinin verilmesidir. İtirafı bulunan çıkarsa, ne yazık ki böyle bir güvencesi olmayacak. Çünkü burjuvazi ömür boyu iktidarda kalmayacak. İşçi sınıfı iktidarı aldığı zaman, estetik ameliyatların arkasındaki hain yüzler bir bir ortaya çıkacak!

Yenisini biraz daha allanıp pullanarak getirilen pişmanlık yasasıyla burjuvazinin neler hayal ettiğini, Adalet Bakanı Oltan Sungurlu şöyle anlatıyor:

"Bu kanun, bir ihtiyaçtan doğmuştur. Daha önce de bizim hukukumuzda bu vardı. Bakalım Osmanlı'ya... Osmanlı'da da eşkiya, şaki pişmanlık duyup, padişaha başvurduğunda affedilmiş. Kendisine silah verilmiş, Osmanlı'nın tabiriyle eşkiya düze inmiş ve devletin görevlisi olmuştur." (Hürriyet, 26 Mart 1988)

Burjuvazi, devrimci tutukluların, onurlarını ayaklar altına alarak itiraflarda bulunmalarını, sonra da bu devlete polislik yapmalarını, halka karşı silah kullanmalarını hayal ediyor(!) Gerçekten bugün burjuvazinin böyle hayaller kurmaya çok ihtiyacı vardır. Hava hızla işçiden yana dönüyor. Devrimci örgütler serpilip gelişiyor. Cezaevlerinde, devrimci onur göklere yükseliyor. Açlık grevlerinin, direnişlerin arkası kesilmiyor. Burjuvazi böyle yasalar çıkarmasın da ne yapar?

Hava henüz bugünkü kadar işçiden, devrimden yana dönmemişken, burjuvazinin çıkardığı pişmanlık yasası devrimcileri pişman edemedi de, bugün mü edecek?

Devrimci onur, işkenceyi de, yeni pişmanlık yasasını da, burjuvazinin tüm yasalarını da yenecek. Böyle yasalar çıkarırları çıkardıklarına pişman edecekler.

Nezihe Dalyan

HAYDİ YOLDAŞ İLERİ, YÜKSELT KIZIL BAYRAĞI!

Komünistçe selamlar

TKP merkez yayın organı *İşçinin Sesi* çalışanlarına!

12. Özveri Taarruzu'nda üstün başarı dilekleriyle merhaba...

Yıllardır aboneyim ve didik didik edercesine okur, gelmesini dört gözle beklerim gazetenin. Fakat bir gün olsun, benimle ilişki kurulma ihtiyacı duyulmadı. Neden?

Taarruza katkı ve 2 yıllık gazete ödentim olarak 200 DM gönderiyorum.

Komünistçe selamlar.

K.A., Oberhausen

Hainlerden hesap soracağız

Sovyetler Birliği'nin revizyonist yönetimi, gün geçmiyor ki Marksizm-Leninizme hayasızca saldırmasın.

Hain Gorbaçov ve şürekası, Sovyetler Birliği'nde, aktif yığın demokrasisi, ulusal sorun, basının özerkliği, işçilerin üretim içindeki ve fabrikalardaki sorumluluklarını artırma gibi sorunların çözümünün, parti içinde ve organlardaki çarpıklıkları ve eksiklikleri düzeltmenin ve de sosyalizmi geliştirmenin, ilerletmenin tek yolu olarak Marksizm-Leninizme,

onun kızılığına sıkı sıkıya sarılmak ve onu yaşama geçirmek yerine, Marksizm-Leninizme hayasızca saldıran "yeni bir yol" a girmişlerdir. Ve bu "yeni yol"ları doğrultusunda, emperyalist devletlerle "birçok alanda" uzlaşarak sosyalizmin kazanımlarını ve sosyalist devleti likide etmeye başlamışlardır. Burjuvaların, tüm kapitalist ülkelerde elleri patlayıncaya kadar alkışladıkları bu "yeni yol", ipliği çoktan pazara çıkmış, kokmuş "kapitalist" yoldur.

Dünya devriminin çıkarları, Sovyetler Birliği dahil tüm parçaların çıkarlarından önde gelmesi gerekirken, Gorbaçov ve şürekası dünya devrimini boğmakta, sıcak noktaları söndürmek ve barış teraneleriyle, emperyalist ülkelerle de uzlaşarak, "yeni ihanet yol"larına dolu dizgin devam etmektedirler. Bu yol Sovyetler Birliği'nin de çıkarına değildir. Yeni devrimlerle beslenemeyen sosyalist sistem emperyalizm karşısında güçlenemez.

Bu sağ politikanın ürünü olarak, bugün dünya komünist hareketinin durumu bellidir. Buldukları ülkelerde, sosyal demokratlaşan ve rejimi kurtarma partileri olarak düzenle bütünleşen resmi

komünist partileri, kendi ülkelerinin işçi sınıfı hareketini pasifize etmek, geriletmek ve burjuvazinin dümen suyuna akıtmak için adeta birbirleriyle yarışa girmişlerdir.

Ama yağma yok. Hem sosyalist ülkelerdeki işçi sınıfı, hem kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı, bu ihanete ve uğursuz çabaların başariya ulaşmasına asla izin vermeyecektir.

Dünya devrim ordusunun bir müfrezesi olarak Türkiye işçi sınıfı, hain Gorbaçov'lara ve onların çömezleri olan TBKP'ye kızıl yumruğunu, zayıf halka Türkiye'de devrim yaparak indirecektir.

Bu doğrultuda, Türkiye işçi sınıfını, biricik partimiz TKP önderliğinde örgütlemek ve yığın bağlarımızı sınıf içinde daha da derinleştirmek, düzenin temellerine vurmak ve yıkmak için ileri yoldaşlar.

Yoldaşca selam ve sevgilerimle.

Savaş Demir

DUYURU

Türkiye'de ve Avrupa'daki 1 Mayıs kutlamalarına yeterince yer verebilmek amacıyla gazetemizi bir hafta geç tarihli yayınlıyoruz. Gecikme için özür dileriz.

İşçinin Sesi

Küçük ama sürecek bir katkı

Yoldaşlar,

Partimizin, ekonomik krizinin bir an önce giderilebilmesi için, topladığımız parayı Londra'daki hesap numarasına, iki bölümde transfer etmiş bulunuyorum. Durumun

SBKP'nin önderliğinde Kızıldoru ve tüm Sovyet halkı, 9 Mayıs 1945'de, faşizmi yıktı. İşçi sınıfı ve halkın 22 milyon evladı, faşizme karşı kazanılan bu zaferi, kanlarıyla suladılar. 43 yıl öncesinin, savaş alanlarında haykırılan belgileri bugün, eskisinden çok daha günceldir: "Haydi yoldaş ileri, Yükselt kızıl bayrağı! Kavgaya ileri! Haydi vurun düşmana, Komünist Partisiyle!"

acilliği karşısında şimdilik çok küçük kalıyor ama, devam edecektir.

Uzun süredir önemli bir rahatsızlığı olan bir yoldaşımızın sıhhatine kavuşmuş olduğunu duyduk ve çok sevindik. Kendisine yeniden geçmiş olsun diyoruz. Hepinize çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Doğan, Fransa

Sonun başlangıcı

Değerli yoldaşlar, Türkiye'de sınıf kavgası yükseliyor. Hangi yana bakarsak bakalım bunu görüyoruz. Artık burjuva gazeteleri, işçi ve emekçilerin eylem haberleriyle dolu. Aynı gazetelerin köşe yazarları, burjuva iktidara, tehlikeyi gösterip akıl hocalığı yapmayı bıraktılar, artık tehlike çanları çalıyorlar. "İşçileri kızdırmayalım, yoksa hepimizin sonu olur" korkusu burjuva kesimleri sarmış durumda.

Bugün artık işçilerin, öğrencilerin eylemlerini, ordunun süngüsü ve polisin copu engelleyemiyor. Burjuva yalanları da sökmüyor artık. Sosyal demokratlar acınacak durumda.

Bu durumu burada da bütün çıplaklığıyla görüyoruz. Bunu bir örneklerle anlatmak istiyorum.

İşçi kökenli, ama bugün burjuvalaşmış, Türkiye'ye kesin dönüş yapmayı düşünen bir aile ile konuştum. Kadın, Türkiye'de yaşamın dayanılmaz bir noktaya geldiğini, işçilerin ve emekçilerin bu duruma daha fazla katlanamayacaklarını ve bu düzeni yerle bir edeceklerini söyledi. Kendileri bu nedenle Türkiye'ye yerleşmekten vazgeçmişler ve hatta oradaki evlerini de satıp buraya kalıcı bir şekilde yerleşmeyi düşünüyorlar, bunun hazırlığını yapıyorlar. Bu küçük örnek, burjuvazinin sonunun ne kadar yakınlaştığını anlatıyor.

Devrimci selamlarımla.

A. Şen, Paris

Kavgaya bir Merhaba daha!

İşçiler şiirde de kendine yer açıyor. Ozan Öncü yoldaşımızın yeni yayınlanan Merhaba kitabı bunun güzel bir örneğidir.

İşçi sınıfı dalga dalga grev boylarına, miting ve yürüyüşlere çıkar da durur mu? Yiğit kavgaya çıkar da, sel olup bendini aşar da, acısını öfke hincını bilinç yapar da, bunu duyurmadan olur mu?

İşçi en büyük olur da, siyaset meydanına eli nasırlı yumruğunu vurur da, sanatta kendini göstermez olur mu? Olmaz!

Şiirde de kuşaktan işçiler, ileri işçiler, komünist işçiler kendilerine yer açıyor. İşte Ozan Öncü! Onun şu dizeleri, "gelecek onun için savaşanlarıdır" anlayışının, sınıfın yarına umutla, hırsıyla baktığının anlatımıdır:

*Şahan atıma bineyim
Hey anam hey
Ovalara süreyim
Hey anam hey
Uslu gönül gazaba gelmiş
Hey anam hey
Ben bu sevinci neyleyim.*

Ozan Öncü, bu coşkuyla haykıran sesiyle size *Merhaba* diyor.

M.K.

